

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Gloria in excelsis

Suchen. Und Finden.
2003. Das Jahr der Bibel.

Blagoslovljen Božić i nova godina!

Frohe Weihnachten

und ein gesegnetes neues Jahr 2004!

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland

www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main

An den Drei Steinen 42d

Tel.: (069) 9540480

Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@t-online.de
kroatenseelsorge@t-online.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in
Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Ljubica
Markovica-Baban, dr. Adolf
Polegubić, Antonia Tomljanović-
Brkić, P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Naslovnica:

Jaslice u crkvi Uznesenja Marijina
Njemačkoga reda u Frankfurtu;
snimio: A. Polegubić

Posljednja stranica:

Zimski ugođaj;
snimio: A. Verzotti

6. SMOTRA MJEŠOVITIH ZBOROVA

Zbor HKM Stuttgart pod vodstvom s. Nevenke Tadić

Zbor HKM Köln pod vodstvom s. Slavice Šimunović

Zbor HKM Ludwigshafen pod vodstvom Alojzija Vešligaja

Zbor HKM Stuttgart-Bad Cannstatt pod vodstvom s. Ljube Božinović

Zbor HKM Pforzheim pod vodstvom Dominika Spajića

• **INTERVJU:** dr. Josip Jurčević

HDZ pred
povijesnom
odgovornošću

str.

6

• **SMOTRA MJEŠOVITIH ZBOROVA:**

Koracima
prethodnih
smotri

str.

20

• **REPORTAŽA:** HKM Pforzheim

Trideseta
obljetnica
misije

str.

10

BOŽIĆNA POEZIJA I MEDITACIJA:

8-9

RIJEČ O RIJEČI: Ante Vučković
Utjelovljena Riječ

Nijedna propovijed iza koje ne stoji
trud oko usklađivanja vlastitog života
po mjeri propovijedane Riječi ne mo-
že titrati autentičnim Isusovim tonom.

12

METTMANN: Srebrni jubilej misije

17

ŽIVOT: Marijan Markotić
Kiseli osmijeh stranaca

Nesretni i nezadovoljni ljudi u domo-
vini misle da je sreća vani, a razo-
čarani iseljenici da je ostala doma.

O. Jozo Župić
Andeo harmonije

22-23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE

P. Josip Bebić: Die Ankunft des Herrn
in den Herzen der Menschen

Diakon Hans Gerd Greveling: In
der Kirche gibt es keine Ausländer

13-15

**|| Nova bi vlast u Hrvatskoj među svoje prioritete, svakako, trebala
staviti poboljšanje cjelokupne obiteljske situacije. ||**

Obitelj — temelj Crkve i društva

Nedavno je u Zagrebu održan
okrugli stol na temu „Obitelj u
aktualnoj politici“. Znanstvenici su
svatko sa svoga matrišta govorili o
problemima s kojima se danas sus-
reće obitelj u Hrvatskoj, a to su prije
svega pad nataliteta te loš odnos
društvenih struktura prema obitelji i
djeci. Izneseni statistički podaci naj-
zornije pokazuju stvarno stanje. Ta-
ko je u 2003. godini u Hrvatskoj bi-
lo ispod 40.000 živorođene djece,
a taj se broj poklapa s godinom
1726. kada ih je također bilo toliko.
Drastična razlika je ipak u tome što
je tada Hrvatska brojila pet puta
manje stanovnika. Stoga je sasvim
razumljivo da bi nova vlast u Hrvat-
skoj među svoje prioritete treba sta-
viti poboljšanje cjelokupne obiteljske
situacije te svekolikom potporom po-
moći obiteljima kako bi se razvile u
zdrave stanice Crkve i društva, bez
čega nije moguće s optimizmom gle-
dati u budućnost.

Božić je vrijeme života, rođenja
Sina Božjega koji je došao na ovaj
svijet kao svaki drugi čovjek u obliku
maloga djeteta, potpuno gol. Kako
bi pokazao blizinu posebno s ru-
nim ljudima: ostavljenima, slabima,
nemoćnima, rođen je u siromaštvu.
Za njega nije bilo mjesta u bogatim
gostinjcima onoga doba. Rođen je u

štalici, među domaćim životinjama,
a kao Sinu Božjemu, poklonili su mu
se i oni moćni — kraljevi, i oni mali
obični ljudi — pastiri. Jednostavnost
osvaja mnoga srca, u jednostavnosti
nema glume niti velikih retoričkih iz-
ričaja, jednostavnošću se postaje bli-
zak svim ljudima i njihovim brojnim
nedaćama i problemima.

Stoga je za kršćane Božić i bo-
žićno vrijeme prije svega vrijeme
zrenja, oslobađanja od mnogih na-
truha umišljenosti, opsjednutosti miš-
lju o vlastitoj veličini. Božić je ujedno
vrijeme radosti, ali i pripreve kako bi
se zajedno s Gospodinom uputili do
križa koji je zalog zreloga kršćan-
skog življenja. Koliki križevi pritišću
čovječanstvo danas, koliki padaju
pod teretom svakodnevnih križeva:
obiteljskih, bračnih, profesionalnih,
društvenih? Križ se nazire već pri
rođenju. Bez njega nema smislenog
ljudskoga i kršćanskog življenja.

Dok kršćani, poplavito, u vrijeme
Božića otvaraju svoja srca i bivaju
solidarniji s drugim ljudima, važno je
i tada zadržati zdravu razboritost i
trezveno raspoznati prevaru od
stvarnih ljudskih potreba. I na kraju,
poštovane čitateljice i čitatelji, svima
vama i vašima, od srca sretan Božić
i obilje Božjeg blagoslova u novoj
2004. godini.

Urednik

Iz delegatova Duhovnog poticaja

Gospodnji dolazak u ljudska srca

Poštovane sestre i braćo!
Pavlov poziv na radost u Gospo-
dinu upravljen je čitavomu krš-
ćanskomu svijetu u svakome vremen-
u. Ne samo u sreći, nego i u nes-
reći. Razlog toj radosti ne leži u na-
šoj moći, nego nam je ona darova-
na od Gospodina. Čitav naš život
odvija se u prostoru dvaju Gospodi-
novih dolazaka. Taj vremenski ras-
pon iznimno je važan za čitav ljud-
ski rod. To je vrijeme, Božjim pro-
mislom, ugrađeno u vječnost kao ve-
liki finale povijesti. Taj finale je toli-
ko važan i vrijedan da je sam Bog
imao potrebu jednu njegovu dio-
nicu „odživjeti“ zajedno s ljudima na
ljudski način. Imao je potrebu dati
nam vlastiti primjer. Čitavo kršćan-
stvo stoji i pada s objavljenom isti-
nom o učovječenju Druge božanske

osobe. Kršćanin je pozvan i pos-
lan da bude sol zemlji i svjetlost
svijetu. Bdjeti, moliti i živjeti anga-
žirano svoju svakidašnjicu te čitati
znakove vremena svakodnevna je
kršćaninova obveza. Ona se od-
nosi na svakoga pojedinca i po-
drazumijeva vraćanje braći ljudi-
ma na uzdarje svih darova i tale-
nata. Stoga sve što činimo, mora-
mo činiti za budućnost koja je u
Božjim rukama. Poštovane sestre i
braćo, dok vam želim za ovaj Bo-
žić puno mira i dobra, molim no-
vorođenoga Kralja da vas sve is-
punja dobrotom, ljubavlju i radoš-
ću. Neka vam je sretan i veseo Bo-
žić, a milost Gospodina našega
Isusa Krista neka vas sve prati u
godini 2004.

Vaš fra Josip Bebić

Poštivati useljenike i druge vjere

V. svjetski kongres za dušobrižništvo selilaca i putnika održan je u Rimu od 17. do 22. studenoga pod geslom „Ponovno krenuti od Krista: za obnovljeni pastoral selilaca i izbjeglica“, a organiziralo ga je Papinsko vijeće za pastoral selilaca i putnika. Sudionicima Kongresa 20. studenoga obratio se i papa Ivan Pavao II.

Selilaštvo je u današnjem svijetu jedna od „tema nad temama“. I dok su jedni i dalje prisiljeni svoju domovinu napuštati, bilo zbog ekonomskih bilo zbog ratnih razloga, nerijedak je slučaj onih koji se zakonski „dovijaju“ kako bi im spriječili ulazak u svoje zemlje. Na žalost, uobičajilo se da su na jednoj strani siromašni, na drugoj bogati koji brane svoje interese. Rijetke su zemlje koje se povode za poznatim geslom da je „svaki čovjek stranac — barem negdje“. Ili, barem jednom u životu. „Poštujte međunarodne sporazume o zaštiti izbjeglica i selilaca“, zatražio je od međunarodne zajednice, to jest u prvome redu od „bogatih“ papa Ivan Pavao II. Govoreći 20. studenoga sudionicima kongresa „Ponovno krenuti od Krista: za obnovljeni pastoral selilaca i izbjeglica“, što ga je u Vatikanu organiziralo Papinsko vijeće za pastoral selilaca i putnika s predsjednikom kardinalom Stephenom Fumiom Hamaom, Sveti Otac je istaknuo: „Rad na promicanju blagostanja velikoga broja muškaraca i žena koji zbog različitih razloga ne žive u svojim domovinama predstavlja široko polje za novu evangelizaciju, na koju je pozvana cijela Crkva. Važan uvjet za tu zadaću je priznati mobilnost — dragovoljnu i prisilnu — tolikih obitelji danas. Crkva i dalje traži odgovore na znakove vremena.“ Najavljujući novi dokument Papinskoga vijeća za pastoral selilaca i izbjeglica, Papa je dao do znanja da bi pobudnica trebala promisliti nove duhovne i pastoralne potrebe selilaca i izbjeglica, te „predstaviti fenomen selilaštva kao put za unaprijeđivanje dijaloga, mira i naviještanje evanđelja“. Danas je potrebno, misli Papa, posebnu pozornost posvetiti ekumenskom aspektu selilaštva, s obzirom na kršćane koji nisu u punome jedinstvu s Katoličkom Crkvom, kao i međureligijskoj dimenziji osobito glede sljedbenika islama. Zato bi pobudnica trebala obraditi upravo te aspekte, te promicati pastoralni program koji je otvoren novome razvoju na tome području i koji će pastoralnim djelatni-

cima koji se bave pastoralom selilaca omogućiti potpunu suradnju s mjesnom crkvenom hijerarhijom po cijelome svijetu. Da ne bi bilo zabune, Sveti Otac još je jednom ponovio da nije riječ o „izmišljanju“ novoga programa, već jednostavno o pastoralnoj obnovi. Program već postoji, on je sadržan u evanđelju i u živoj predaji Crkve i njegovom je središtu Krist. „Upravo u društvu i kulturi moramo pokazati poštovanje za dostojanstvo čovjeka, selioca i izbjeglice. S obzirom na to, ponovno potičem države da poštuju Međunarodnu konvenciju za zaštitu prava radnika selilaca i njiho-

„Kathpress“, preuzimajući intervju agencije „Fides“ od 21. studenoga biskup Franceschini ističe: „Osudujemo terorizam, izražavamo solidarnost i ponavljamo da ćemo se zalagati za međureligijski sklad.“ Ljudi u Turskoj ogorčeni su nakon atentata u Istanbulu, mnogi su obeshrabreni i izražavaju bojazan. Kršćani se boje da bi sada terorizam mogao biti uperen protiv svih ne-muslimanskih ustanova, istaknuo je mons. Franceschini. Mons. Franceschini, koji je inače pobornik ideje da Turska uđe u Europsku uniju, nada se da atentati neće tu zemlju udaljiti od Europe. „Kršćanska zajed-

nica je u strahu. U Anatoliji, koja ima 5.000 katolika, i u cijeloj Turskoj, širi se strah od terorizma. Bojimo se da se terorizam ne proširi i na druga područja zemlje te da ne pogodi druge vjerske zajednice, nakon one židovske. Kruži bojazan da bi se ovo moglo pretvoriti u rat protiv vjerskih zajednica koje ne pripadaju islamu, te da bi nakon Židova po-

gođeni mogli biti kršćani. Osobito Anatolija, koja je potpuno mirno područje, gdje se muslimani i kršćani međusobno prihvaćaju“, kazao je između ostaloga mons. Franceschini. U niz hrabrih, čak „vrlo hrabrih“ inicijativa spada i ona nova Franjevačkoga reda. Naime, 29. studenoga svečanim bogoslužjem u crkvi sv. Marije in Draperis u Istanbulu otvoreno je novo Međunarodno bratstvo Franjevačkoga reda manje braće. Ta će misija, kako je istaknuo vrhovni ministar o. Jose Rodriguez Carballo, imati zadaću raditi na ekumenskome i međureligijskom dijalogu. Franjevci koji će biti na službi u tome samostanu, nastojat će ostvariti „strategiju dijaloga“, koju karakterizira molitveni život, služenje bližnjima, prihvaćanje, otvorenost i služenje siromasima. Kršćani su tako spremni, zajedno, pokazati svoje lice i u većinski muslimanskoj Turskoj svjedočiti da u toleranciji i suživotu ima mjesta za sve.

M. K.

Dobro bi bilo kada bi s načelom „zaštite osoba“ u svakom društvu mogli računati i kršćani u zemljama s većinskim muslimanskim stanovništvom, bez obzira bili li oni tamo na privremenom radu (kao što je slučaj u zemljama Perzijskoga zaljeva), ili pak domoroci — što je slučaj u Turskoj.

vih obitelji, što je stupila na snagu 1. srpnja 2003. Slično tome, apeliram na države da poštuju Međunarodni sporazum u odnosu na izbjeglice. Takva zaštita osoba mora biti zajamčena u svakome civilnom društvu i moraju je prigrliti svi kršćani.“

Prava kršćana u Turskoj

Dobro bi bilo kada bi s tim načelom „zaštite osoba“ u svakom društvu mogli računati i kršćani u zemljama s većinskim muslimanskim stanovništvom, bez obzira bili li oni tamo na privremenom radu (kao što je slučaj u zemljama Perzijskoga zaljeva), ili pak domoroci — što je slučaj u Turskoj. A kršćani u Turskoj boje da bi se terorizam koji je pogodio tu zemlju na Bosporu mogao okrenuti protiv njih. Predsjednik Turske biskupske konferencije mons. Ruggero Franceschini, apostolski vikar Anatolije, svoju bojazan ne krije. U razgovoru kojega je prenijela austrijska katolička agencija

Domovina u znaku izbora i pregovora

„Vjeronauk, kao izborni-obrazovni predmet, s radošću je prihvatilo više od 95 posto učenika bez razlike kojoj Crkvi ili vjerskoj zajednici u Bosni i Hercegovini pripadaju. I ta činjenica, uz tolike druge, svjedoči religioznost naših ljudi te sama po sebi opovrgava uporne i nedobronamjerne tvrdnje prema kojima bi, uz nacionalne i kulturne, također i vjerske razlike i učenja bili izvorom nesnošljivosti, pa čak i sukoba”, stoji u Zajedničkom stavu katoličkih biskupa i pravoslavnih episkopa Bosne i Hercegovine.

Parlamentarni izbori koji su održani 23. studenoga u Republici Hrvatskoj središnji je domovinski događaj koji je zaokupio hrvatsku i širu javnost. Kako za vjernike tako i za sve građane izborni rezultati pokazali su volju za stvarnim traženjem promjena u hrvatskome društvu. Unatoč obećanjima pojedinih stranaka i političkih grupacija, hrvatski je narod pokazao na izborima da želi čuvati svoje kršćanske korijene, nacionalno blago i sve ono na čemu je nastala sloboda hrvatskoga naroda. Pod vodstvom predsjednika Biskupske konferencije BiH mons. dr. Franje Komarice i predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Dragana Čovića, u srijedu 3. prosinca, crkveno i državno izaslanstvo Bosne i Hercegovine posjetilo je Rim. Izaslanstvo od četrdesetak članova

Odbora za pripravu Papina posjeta Bosni i Hercegovini i proglašenja bl. Ivana Merza primio je papa Ivan Pavao II. u posebnu audijenciju u kojoj su mu zahvalili za posjet i čestitali 25. obljetnicu pontifikata.

Hrvat — prvi istraživač Kalifornije

Poseban znanstveni skup o isusovcu misionaru i istraživaču Donje Kalifornije Ferdinandu Kondžaku održan je u Varaždinu, u utorak 2. prosinca, na dan kada je prije 300 godina rođen taj misionar. Na skupu je istanuto kako je Kondžak bio pionir u istraživanju toga područja, ali i u evangelizaciji domaćeg stanovništva. O blagdanu sv. Nikole, zaštitnika pomoraca i putnika, hvarski biskup mons. Slobodan Štambuk uputio je poruku i božićnu čestitku. Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu u utorak 2. prosinca voditelja misije Or-

ganizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) u Republici Hrvatskoj Petera Semnebya i voditelja Ureda Marka Fowcetta.

Odgovor na OESS-ove nepotpune i izvrnute tvrdnje

Na osvrst Regionalnog ureda Organizacije za europsku sigurnost i suradnju koji je priopćen u Mostaru a donosi nepotpune i izvrnute tvrdnje o zajedničkoj izjavi episkopa i biskupa

Statistički gledano prema ovoj godini Hrvatska s brojem živorođene djece, ispod 40.000, pada na 1726. kada je toliko bilo rođeno na tim prostorima. Ali je tada Hrvatska imala pet puta manje stanovnika.

o vjeronauku i kulturi religija, Katedrički ured Nadbiskupije vrhbosanske uputio je odgovor. Istaknuto je da Katolička Crkva od 1991. zakonski s državnim tijelima rješava pitanja o uvođenju religioznog odgoja u škole. Zatim se u pismu navodi da je Crkva slijedila i poštivala načela demokratskog društva, pozitivne pravne propise kao i europske standarde o uvođenju vjerskog odgoja u sustav javnih škola. U svim razgovorima i dogovorima uvažavala je i uvažava sve koji na drugačiji način ispovijedaju svoju vjeru. Stoga, stoji u pismu, izjava OESS-a unosi još veću smutnju o „kulturi religija“ na prostorima Bosne i Hercegovine. U zaključku pisma koje su potpisali predstavnici sve tri biskupije navodi se da je nedemokratsko ponašanje upletanjem Ureda OESS-a, Međureligijskoga vijeća i drugih inozemnih institucija u stručna i zakonska rješavanja pitanja vjerskog odgoja u osnovnim i srednjim školama na području Bosne i Hercegovine.

Po novorođenima 2003. Hrvatska kao 1726.

„Obitelj u aktualnoj politici“ bila je tema okruglog stola koji je održan u Zagrebu. Istaknuti su brojni problemi s kojima se susreće obitelj u Hrvatskoj.

Znanstvenici su posebno istaknuli problem pada nataliteta, zatim loš odnos društvenih struktura prema obitelji i djeci. Statistički gledano prema ovoj godini Hrvatska s brojem živorođene djece, ispod 40.000, pada na 1726. godinu kad je toliko bilo rođeno na tim prostorima. Ali tada je Hrvatska imala pet puta manje stanovnika. U povodu 40. obljetnice enciklike pape Ivana XXIII. „Pacem in terris“ održan je okrugli stol u Zagrebu. U nazočnosti predstavnika Katoličke i drugih Crkava, vjerskih zajednica i političkih grupacija središnja misao bila je da bez istine, pravdnosti, ljubavi i slobode nema trajnoga mira.

Zajednički stav o vjeronauku i kulturi religija u BiH

Peti susret katoličkih biskupa i pravoslavnih episkopa s područja Bosne i Hercegovine održan je početkom studenoga u Mostaru. U toj prigodi raspravili su i sastavili tekst o Zajedničkom stavu o vjeronauku i kulturi religija u školama. U tekstu između ostaloga stoji: „Vjeronauk, kao izborni-obrazovni predmet, s radošću je prihvatilo više od 95 posto učenika bez razlike kojoj Crkvi ili vjerskoj zajednici u Bosni i Hercegovini pripadaju. I ta činjenica, uz tolike druge, svjedoči religioznost naših ljudi te sama po sebi opovrgava uporne i nedobronamjerne tvrdnje prema kojima bi, uz nacionalne i kulturne, također i vjerske razlike i učenja bili izvorom nesnošljivosti, pa čak i sukoba.“ **A.O.**

RAZGOVOR S DR. JOSIPOM JURČEVIĆEM, ZNANSTVENIKOM NA INSTITUTU DRUŠTVENIH ZNANOSTI „IVO PILAR“

HDZ pred povijesnom odgovornošću

Josip Jurčević je doktor humanističkih znanosti. Područje znanstvenoga rada mu je suvremena povijest. Nositelj je kolegija „Opća povijest XX. stoljeća“ na Studiju povijesti Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, i kolegija „Povijest uspostave suvremene hrvatske države“ na Studiju novinarstva Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Znanstvenik je na Institutu društvenih znanosti „Ivo Pilar“ i vrsni je poznavatelj društvenih i političkih događanja u Republici Hrvatskoj.

Izbori — prigoda za izgradnju svijesti o većoj odgovornosti

Žz: Dr. Jurčeviću, kako gledate na izbornu situaciju u Hrvatskoj?

Dr. Jurčević: U Hrvatskoj su tek 1990. godine — nakon neprekidne polastoljetne stanke — održani prvi višestranački parlamentarni izbori prema najosnovnijim standardima zapadnog svijeta. To znači da su naraštaji hrvatskoga društva predugo živjeli bez temeljnih sloboda i ikakvih pluralnih iskustava, što je ostavilo goleme negativne posljedice na cjelokupni razvoj Hrvatske. Između ostalog, u takvim okolnostima se u velikoj mjeri sustavno razbijala i gubila vjera i nada u mogućnost utjecanja na odlučivanje o vlastitoj pojedinačnoj i nacionalnoj sudbini. Ozračje stanja nevjerice i beznađa nazočno je u hrvatskoj javnosti sve do današnjeg dana — dijelom zbog logične socijalnopsihološke inercije koja potiče iz totalitarnih komunističkih vremena a dijelom zbog tzv. tranzicijskog doba u kojem su stare strukture totalitarna iskustva sustavno prenosile i u samo-

stalnu hrvatsku državu. Stoga, svaki izbori u Hrvatskoj — unatoč niza nedostataka i slabosti — predstavljaju i prigode za prakticiranje iskustava pluralne demokracije te izgradnju svijesti o općeljudskoj i građanskoj odgovornosti. Na taj način treba razumjeti i glavnu svrhu predizbornog javnog poziva kojeg su građanima, a naročito vjernicima uputili hrvatski biskupi radi izlaska na izbore i glasovanja prema vlastitoj savjesti i vrijednostima s kojima se poistovjećuju. S druge strane, ključni nedostatak koji u Hrvatskoj nisu premostili još nijedni parlamentarni izbori prepoznaje se u činjenici da u proteklih trinaest godina niti jedni izbori nisu stvarno uspostavili Sabor kao mjesto najviše, odlučujuće vlasti koje mu pripada načelno i po Ustavu. To očigledno potvrđuje i ovo predizborno i postizborno vrijeme u kojem je nedvojbeno da su i ovi parlamentarni izbori bili zapravo bitka za položaje u izvršnoj vlasti, što znači da se u izvršnoj vlasti nalazi koncentrirana ili uzurpirana moć koja joj ne pripada ni po pozitivnom pravu niti po standardima parlamentarne demokracije kao sustava upravljanja.

Žz: Prema podacima HDZ je dobio najveći broj glasova u osam od deset izbornih jedinica, ne računajući i hrvatsku dijasporu, u kojoj je također dobio najveći broj glasova. Znači li to da se velika većina birača vratila „staroj ljubavi“?

Dr. Jurčević: Na ovim izborima, kao i u svim prethodnima uglavnom se glasovalo prema negativnom načelu — protiv postojeće vlasti koja nije ni namjeravala ispuniti neutemeljena predizborna obećanja niti je pokazala sposobnost zadovoljenja optimalnih očekivanja građana o saniranju razvojnih i vrijednosnih kriznih žarišta unutar hrvatskoga društva i državne strukture. Već trinaest godina ovakva realnost u Hrvatskoj opstaje konzervirana od strane vladajućih i oporbenjaka. Stoga stranke ni ovog puta nisu priredile i nudile konkretne

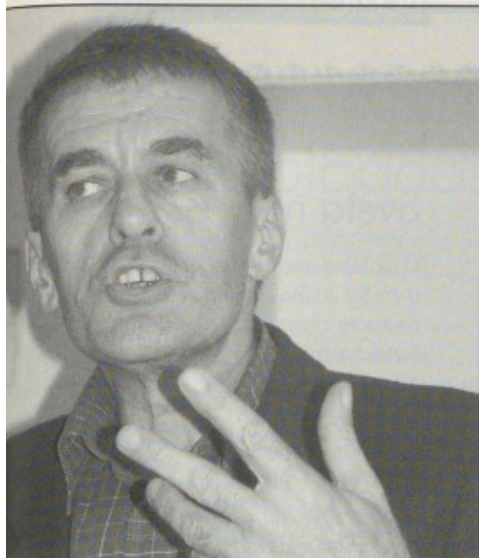
programe niti su radile na vlastitoj stranačkoj profilaciji kao izbornoj uzdanici, nego su se najjače stranke uz ogromne troškove nadmetale ispraznim složenicama. Prema tome, hrvatski birači koji su već ranije doživjeli višestruka razočarenja nisu prvenstveno glasovali prema nekoj vrsti „ljubavi“. Uglavnom je došlo do sljevanja biračkih glasova HDZ-u kao jedinog stranci koja je pouzdano mogla pobijediti dosadašnju koaliciju.

Nacionalni interesi ispred uskog stranačenja

Žz: Već se sa sigurnošću može reći kako će HDZ s koalicijom bliskih stranaka dobiti mandat za sastavljanje nove Vlade. Također se očekuje da će novi predsjednik Vlade biti dr. Ivo Sanader. Kakvu će situaciju zateći nova vlast i što novu vlast konkretno očekuje?

Realno se može pretpostaviti da će novi predsjednik Vlade — ukoliko se s integracijskim namjerama otvori prema hrvatskoj dijaspori — naići na najveće minsko polje u staroj državnoj strukturi. No, to će istovremeno biti i test na kojem će se veoma brzo prepoznati namjere i moć nove vlasti.

Dr. Jurčević: Nedvojbeno je kako prema ukupnom broju mandata i pojedinačnim pobjedama u velikoj većini izbornih jedinica te golemom izbornom nadmoći nad ostalim strankama jedino HDZ-u pripada legitimitet mandata za sastav Vlade, što je izuzetno brzo uvidio i predsjednik Mesić dajući dr. Ivi Sanaderu taj mandat. No, sukladno dosadašnjim lošim iskustvima u političkom životu Hrvatske moguće je već i prigodom uspostavljanja većinske koalicije i same Vlade očekivati neobičajene teškoće, te stoga i sve vrste „načelnih i nenačelnih“ stranačkih i pojedinačnih kombinacija. Osim toga, nova vlast će se stvarno suočiti s izuzetno velikim teškoćama jer nasljeđuje katastrofalnu situaciju u gospodarstvu, cijeloj državnoj upravi, medijima i vanjskoj politici. Na to se nadovezuje i pritisak očekivanja širo-

Snimio: A. Polegubić

ke javnosti koji će gotovo prvenstveno biti usmjeren prema HDZ-u zbog golemog povjerenja koje su mu građani iskazali na izborima. No, najgore je to što nova vlast u startu objektivno ne raspolaže uobičajenim osnovnim instrumentima za promjenu stanja, jer su banke u stranom vlasništvu, ključni i uspješni gospodarski potencijali pod stranom upravom, a glomazna upravljačka struktura je nerazvojno ustrojena. Stoga je odgovornost HDZ-a gotovo povijesna, jer je sada, slično kao i 1990., dobio isključivo povjerenje građana za provođenje korjenitih promjena upravljačkog i vriednosnog modela u Hrvatskoj. Ostaje nam nadati se kako je HDZ zaista dovoljno naučio iz vlastitih pogrešaka u prošlosti te da nacionalnim interesima neće biti pretpostavljeno usko strančarenje.

Neutemeljeni stereotip „svjetske politike“

Žz: *Kako svjetska politika gleda na izborne rezultate u Hrvatskoj. Hoće li oni ubrzati ili otežati buduću razvoj Hrvatske?*

Dr. Jurčević: U hrvatskoj javnosti se uporno nameće neutemeljeni stereotip pojma „svjetske politike“. Stoga u Hrvatskoj napokon treba jasno ponavljati i osvijestiti kako čak ni u formalno svjetskim organizacijama i institucijama ne postoji svjetska politika ni kao cjelina niti kao jednoznačnost. Manje ili više je slična situacija i u svim europskim institucijama i organizacijama. Za razliku od Hrvatske, o tome svemu u razvijenom svijetu postoji potpuna jasnoća i svijest na državnoj, javnoj i pojedinačnoj razini. Svjetska politika je širok prostor u ko-

jem se događa uglavnom kaotično suprotstavljanje, a puno manje načelno usklađivanje različitih nacionalnih (državnih) ili nadnacionalnih korporacijskih interesa. Svaki od tih svjetskih interesa procjenjuje sve u svijetu — pa tako i situaciju u Hrvatskoj — na temelju mogućnosti ostvarivanja svoje koristi. Sukladno tome svagdje se koriste različiti oblici političkog, vojnog, diplomatskog, obavještajnog, informativnog, znanstvenog i drugačijeg djelovanja kako bi se utjecalo na postizanje svojih ciljeva. Danas ni najmoćnije zemlje svijeta, a kamoli Hrvatska, ne mogu izbjeći sudjelovanje u svjetskom događanju. Samo ostaje otvoreno pitanje hoće li u tom događanju Hrvatska biti subjekt ili objekt, odnosno hoće li Hrvatska prosperirati sukladno svojim optimalnim mogućnostima ili će i nadalje tonuti prema nečemu što je veoma nalik zastarjeloj kolonijalnoj ovisnosti. To, naravno ovisi o svima nama, ali ipak prvenstveno ovisi o moralu, znanju, pameti i vještini onih kojima je povjeren mandat upravljanja Hrvatskom.

HDZ — veliki dužnik hrvatske dijaspor

Žz: *Hrvatska dijaspora je u velikom broju svoj glas dala HDZ-u. Što hrvatsko izvandomovinstvo s pravom može očekivati od nove vlasti?*

Dr. Jurčević: Hrvatska dijaspora je i ovim izbornim opredjeljenjem još jednom spontano posvjedočila sukladnost nacionalnog pulsiranja s Hrvatima u domovini. Očekivanja hrvatskog izvandomovinstva od nove, uglavnom HDZ-ove vlasti, mogu se temeljiti na većem broju činjenica. Ponajprije, HDZ je na prvim izborima pobijedio uz presudnu materijalnu i drugačiju pomoć hrvatske dijaspor, a još presudnija je bila uloga hrvatske dijaspor u obrani od srbijanske oružane agresije. Zbog toga je vrh prve HDZ-ove vlasti u svim prigodama opravdano isticao integracije domovinske i iseljene Hrvatske kao strateški interes hrvatske države i hrvatskog prosperiteta. No, na praktičnoj razini integracija je bila sustavno onemogućavana. Prema tome može se zaključiti kako je HDZ zapravo veliki dužnik hrvatske dijaspor. Zatim, već je naznačeno s kojim će se golemim teškoćama suočiti nova vlast. U takvoj situaciji, hrvatska dijaspora je jedino i gotovo beskrajno neproblematično uporište u financij-

skom, kadrovskom i drugom pogledu koje stoji na raspolaganju novoj vlasti. Ta činjenica je još značajnija zbog stvarne istovjetnosti nacionalnog identiteta i odrednica nacionalnih interesa Republike Hrvatske i hrvatske dijaspor, za razliku od svih međunarodnih ili tzv. svjetskih interesa koji su usmjereni prema Hrvatskoj. U pozitivnom smislu može biti presudno i to što je gotovo sigurni premijer, dr. Ivo Sanader, veći broj godina bio hrvatski iseljenik te ima neposredna saznanja o svekolikim potencijalima hrvatskoga izvandomovinstva kao i o neutemeljenosti negativnih stereotipa koji se o hrvatskim iseljenicima šire u Hrvatskoj još iz jugoslavenskih razdoblja. Osim toga nije nevažna činjenica što je Sanader daleko najobrazovaniji dosadašnji hrvatski predsjednik Vlade. Realno se može pretpostaviti da će novi predsjednik Vlade — ukoliko se s integracijskim namjerama otvori prema hrvatskoj dijaspori — naići na najveće minsko polje u staroj državnoj strukturi. No, to će istovremeno biti i test na kojem će se veoma brzo prepoznati namjere i moć nove vlasti.

Žz: *Očekuju li Hrvatsku stabilnija vremena s više nade i optimizma, cjelokupnog napretka pa i u većem broju povratka Hrvata iz izvandomovinstva?*

Dr. Jurčević: Gotovo svi smjerovi kojima se može kretati Hrvatska u budućnosti još su manje ili više otvoreni te smo svi odgovorni djelovanjem pridonositi prosperitetu i na taj način širiti krugove nade i optimizma. Suvremena iskustva i planovi europskih iseljeničkih zemalja se ne temelje prvenstveno na masovnom povratku iseljenika nego na integracijskim procesima koje je omogućio nevjerovatni napredak svih tehnologija i sve veće komunikacijske i prometne povezanosti i međuovisnosti cijelog svijeta. To podrazumijeva investicije svih vrsta, zgusnutu mrežu obavijesne i kulturne povezanosti te međusobnih poslovnih ili turističkih posjeta i studentskih boravaka itd. U tom smjeru treba graditi i očekivanja hrvatskih integracijskih procesa, naročito kad se radi o drugom i budućim naraštajima hrvatskih iseljenika. Na taj način, za razliku od ranijih razdoblja, biti u suvremenom svijetu iseljenik sa sačuvanim izvornim nacionalnim identitetom znači imati startnu prednost u zemlji useljenja.

Razgovarao: Adolf Polegubić

IZBOR IZ BOŽIĆNE POEZIJE

Tama je svud

*Tama je svud vladala tad,
snivao san Betlem je grad.
Budna je tek čekala noć,
znala je Bog k zemlji će doć.*

*Zvijezde se tad naljepše sjaj
razli nad kraj sanjarski taj.
Zlatan je sav posula put,
štalu i tih s jaslama kut.*

*Isli su s njom k štalici toj
ljudi i bijel anđela roj.
Vidješe tu, stupiv na prag:
Rodi se Kralj moćan, al' blag.*

*Znali su svi, travka i cvijet:
Rodi se brat skroman i svet.
Slave ga vijek beskraji svi,
Slavu mu sad pojmo i mi.*

Dragutin Domjanić

Sвета ноћ

*U dalekoj svetoj zemlji,
u štalici jednoj trošnoj,
rodio se dragi Isus
na slamici oštroj.*

*Jaslice su drvene
kolijevka mu bile,
a pelene povojne
krilo Majke mile.*

*Suze sretne Majčice
nježno ga okupale,
anđeoske tihe pjesme
slatko ga uspavale.*

*Bajne zvijezde stavile mu
pokrivač od sjaja,
svete pjesme zaorile
sred nebeskog raja.*

Anica Javorić

Zagorski Božić

*Ponad sv. Jendraša
selo Laz stoji,
vu oblukima njegovim
božićni lampaš gori.*

*Na Badnjak,
s prvom kmicom,
začuje se božićna pjesma
spočetka tiha,
a onda sve jakša, glasneša.*

*Mile zbuke božićne pjesme
mrzli vjetrok nosi,
do Djeve Bistričke
Majke naše, zagorske i hrvatske.*

*„Svim na zemlji“
Zagorci popevaju,
celoj Hrvatskoj
sveti Božić i mlado leto
od svega srca čestitaju!*

Ivek Milčec

Kad Tebe ne bi bilo, Gospodine

*Kad Tebe ne bi bilo, Gospodine, nad svim tokovima života,
u kojima su porazi i klonuća
tako česta i tako vjerna pratnja,
tko bi palio svjetla, koja oživljuju posustale korake
i u kojima se u bijelu golubicu pretvara
nedorečena tuga i nezaslužena patnja.*

*Kada Tebe ne bi bilo, Gospodine, u nedokučivim dubinama srca
u kojima je kao životvorno sjeme položena svaka nada
i svih naših traženja smisao,
tko bi s neograničenom ljubavlju nesalomljivu vjeru
u naše začudene zjenice
tako duboko zapisao!*

*Kada Tebe ne bi bilo, Gospodine, u iskri našega uma,
iz koje traženje spasa tako često se rodi,
tko bi unio nemir u dno nešega bića,
koji putove traži kroz tamu stravičnih šuma
i zvijezdu dalekog svoda,
koja k Tebi nas vodi!*

*Kada Tebe ne bi bilo, Gospodine, u svakom kristalnom vrelu,
u svakom proljetnom gnijezdu,
u otkupljenja glasu,
čiji bi plamen pečat bio na našem umornom čelu,
tko bi nam blagoslov slao
u svakom dozreloj klasu!*

*Kada Tebe ne bi bilo, Gospodine, u ovom prostoru i vremenu,
gdje čovjek čovjeka goni mržnjom gladnoga vuka,
tko bi konačnu pravdu na našu metnuto vagu
i kidao lance na vatru,
tko bi svemoćnom rukom pomicao okrvavljena stoljeća
kao što se pomiču kazaljke na satu!*

Ante Jakšić

Božić blagdan života

Potrebno je da s oživjelim svijetom slavimo ovaj veleblagdan života, ovaj Božić, ovo jedinstveno božansko i ljudsko rođenje. Treba da nam o Božiću zasvijetle novim svjetlom ove presvete ljudske zbilje: začeti... roditi se... živjeti... Jer, Bog je čovjeka stvorio za ljubav i život, u konačnici — za ljubav vječnu i za život vječni. Stoga je on, Bog, neposredno zainteresiran za svaku ljudsku ljubav, za svaki ljudski život, za svako novo ljudsko rođenje.

Bog je stvorio čovjeka za ljubav, za ljubav sebe-darnu i stvaralačku. On je stvorio i seks i eros. Čovjek, vjernik, po Božju vrednuje sve ljudske zbilje. Po Božju — i stoga se zove pobožnikom — postupa sa svim ljudskim vrednotama, pa i sa svojim tijelom i s tijelom svoga bližnjega. Često se Božji zakon prikazuje samo takvim da brani i zabranjuje. Bog nije takav: on ne brani da zabrani nego brani da očuva. Piše u Pismu: „Ništa ne mržiš od onoga što si stvorio“ (Mudrost 11, 24). Bog objavljuje svoj zakon čovjeku ne da bi mu što oteo — pa ni ljubav ni seks — nego zato da obrani, očuva, unaprijedi. Božji su zakoni prijateljski čovjeku. Oni su zakoni ljubavi, zakoni života, zakoni sreće.

Piše u Svetom pismu da je Bog stvoritelj svoje stvaralačko djelo okrunio ljudskim parom: „Na svoju sliku stvori Bog čovjeka... muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: Plodite se i množite i napunite zemlju“ (Postanak 1, 27-28). Ali ta velika, bogolika i stvaralačka ljudska ljubav treba da raste poduprta cijelom ljestvicom ljubavi: prijateljskom, zaručničkom, bračnom, roditeljskom, bratskom, sestrinskom, rodbinskom, susjedskom, domovinskom — poduprta i ljubavlju onih koji se bezbračnošću posvetiše ljubavi Boga i bližnjega. Sve te ljubavi treba da su među nama svete i da se njeguju. Tako će biti zajamčena ona Božja riječ koju je Krist, Sin Božji, Gospodin i Učitelj uspostavio u svojoj snazi: „Što je Bog združio, čovjek neka ne rastavlja“ (Matej 19, 6). Dvoje koje se po Božju nađe treba da bude zrelo: i fizički i psihički, i ekonomski i vjernički. I njihova ljubav treba da bude sebe-

darna, ne samoživa. Jer, nema pravog mira ni dara doli jednoga: kada se jedno drugome cijelo

dariva, cijelo i dugoročno, doživotno. I kada se dvije ljubavi tako združe da su sposobne roditi novi svijet.

Danas je Božić, rođendan Isusov. Danas je, dakle, blagdan života. Taj blagdan treba da u svima nama, Isusovim vjernicima, potakne volju za život. Treba da se životu radujemo, da se za život jedni drugih darivamo, da život među sobom čuvamo i njegujemo. A da se život rodi, nije dosta dvoje. Treba da se mladi osjećaju poduprti cijelim društvom i crkvenom zajednicom vjernika. Blaženi svi oni koji podupiru i pridone da među nama bude života: tolike dobre majke i očevi, bake i djedovi, tete i ujaci, susjede i prijatelji što jedni drugima daju vjeru da se neće ostaviti na cje-dilu nego će si, kad ustreba, priteći i pomoći.

Jeste li se kada u Opatiji šetali uz more? Jeste li zapazili one čudne hrastove. Silni su i krošnjati. Odoljeli su mnogim burama. A niste li vidjeli kako se žilama ovijaju oko kamenja i probijaju ne bi li dosegli grumen zemlje i popili kap vlage. Takva je — uporna i žilava prava ljudska ljubav, prava volja za život.

I naš Bog je takav da se — liječeći grešnost i potičući životnost — učinio saveznikom našim ljubavima, našim začecima i rođenjima, našem životu.

Stoga svi koji žive pobožno, to jest po Bogu, smatraju da im je život i zadatak i dar i čast i sreća.

„Spasenje plodi porodom!“

Bonaventura Duda

(Iz knjige „Svijeta Razveselitelj — Hrvatski Božić“, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1982.)

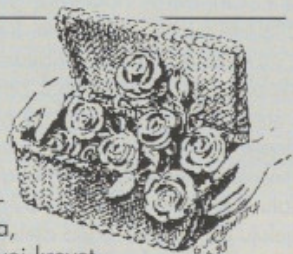
Kutija s poljupcima

Jednom je otac izgudio svoju malenu kćer koja je upropastila rolu zlatnog papira za zamatanje. Kako u kući nije bilo dovoljno novca, otac se naljutio jer je dijete pokušavalo ukrasiti kutiju i staviti je pod božićno drveće. Djevojčica je sljedećeg jutra donijela ocu dar i rekla: „Ovo je za tebe, tata!“

Bilo mu je žao što je tako prije reagirao, ali se opet naljutio kada je vidio da je kutija prazna. Opet je vikao: „Zar ne znaš da bi nešto trebala staviti u kutiju za dar??“ Djevojčica ga je pogledala suznim očima i rekla: „Oče! Nije prazna! Stavila sam poljupce za tebe unutra! Svi su za tebe, tata!“

Otac je bio shrvan, zagrio je kćer i molio za oporoštenje. Nakon nekog vremena djevojčica je umrla, a otac je kutiju držao uz svoj krevet mnogo godina. Uvijek kada mu je bilo teško pogledao je u kutiju i uzeo zamišljene poljupce koje mu je s puno ljubavi stavila unutra njegova djevojčica.

U stvarnome životu svakome od nas dana je jedna kutija s poljupcima i ljubavlju od naše djece, prijatelja, obitelji i Boga! Znamo li to dovoljno zahvalno primati i poštovati?

HKM PFORZHEIM-BRUCHSAL

Trideseta obljetnica misije

Hrvatska katolička misija Pforzheim-Bruchsal osnovana je 10. rujna 1973., a broji oko 5.000 Hrvata katolika. Ovih je dana proslavila 30. obljetnicu postojanja.

Hrvatska katolička misija Pforzheim-Bruchsal, (Westliche Karl-Friedrich-Str. 258, 75172 Pforzheim, tel. 07231 467152, fax. 07231 467517), službeno je osnovana dekretom Nadbiskupijskog ordinarijata u Freiburgu 10. rujna 1973. godine, a broji oko 5.000 Hrvata katolika.

Mise se svake nedjelje služe u crkvi sv. Pavla u Bruchsalu u 11.45, u crkvi sv. Ante u Pforzheimu u 16.00, u Brettenu u 9.30 i u Kirrlachu također svake nedjelje u 9.30 sati.

Pastoralna vijeća još od 1982.

Šezdesetih su se godina na području današnje misije slavile mise na hrvatskom jeziku ponajviše zahvaljujući skrbi tadašnjih dušobrižnika fra Dane Milasa i vlč. Ivana Plješe koji su među Hrvatima djelovali na području gotovo cijele nadbiskupije Freiburg. Prvi voditelj novoutemeljene misije bio je vlč. Stipe Dukić koji je na toj dužnosti ostao do 1979. godine. Kako problemi naših iseljenika tada nisu bili samo vjerske naravi već i socijalne, odgovorni u Nadbiskupiji su kod Caritasa 1976. godine u Pforzheimu namjestili i socijalnog radnika. Godine 1978. u vrijeme vlč. Dukića kao pastoralni suradnik počinje djelovati Tomo Tadić. Od 1979. do 1983. godine voditeljem misije postaje vlč. Petar Kuran, svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije. On je zajedno s pastoralnim suradnikom Tadićem, na poticaj jednoga broja angažiranih vjernika, osnovao pastoralna vijeća u Bruchsalu i Pforzheimu još 1982., a koja djeluju do danas. Jedno djeluje u Bruchsalu, a drugo u Pforzheimu te svako broji po 12 članova. Predsjednik pastoralnog vijeća u Bruchsalu je Josip Vasilj, a u Pforzheimu Damir Premužić. Također je za vlč. Kurana u misiji pokrenuto glasilo „Prisutnost“ koje izlazi do danas. Pastoralnog suradnika Tadića u misiji je zamjenio pastoralni referent Dominik Spajić koji je na tu dužnost došao 1. rujna 1982.

Po odlasku vlč. Kurana u ljeto 1983. misiju pastoralno vode hrvatski salezijanci. Prvi je bio don Ivo Nedić. Godinu dana kasnije, na molbu Salezijanske provincije iz Zagreba, Nadbiskupija Freiburg namješta još jednog svećenika, don Mihaela Rodića, koji je u HKM Pforzheim djelovao sve do 1991. godine. Nakon don Ive Nedića, u misiju je 1988.

godine došao don Jozo Kažić. On je u misiji ostao do 1997. godine. Godine 1991. novim voditeljem misije postao je don Niko Šošić koji je na tom mjestu djelovao do 1996. godine.

Od 1996. do danas na mjestu je voditelja misije don Ivan Bolkovac. Godinu kasnije na mjesto don Jozeka Kažića je došao don Stjepan Pasarić koji je posebno zaslužan za osnivanje molitvenih zajednica u Bruchsalu i Pforzheimu. On se 2001. vratio u domovinu, a mjesto misijskog vikara preuzeo je don Franjo Petrinjak, koji u misiji djeluje do danas.

Dobro organizirana misija

Svaki je od dušobrižnika svojim djelovanjem na svoj način ostavio pečat u misiji. Tako je za vrijeme don Mihaela Rodića 1988. osnovano humanitarno društvo „Hrvatska pomoć“ te u Pforzheimu pri gradskom vijeću Odbor za strance. Za don Jozina i don Nikino vrijeme se može reći da je bilo ratno i stradalačko, kada se poglavito puno radilo na humanitarnom planu. Tada je od velike pomoći svakako bio i pok. gradonačelnik Pforzheima Siegbert Frank, koji je zajedno s Hrvatima iz misije i brojnim ustanovama i pojedincima osnovao Odbor za pomoć Osijeku i okolici.

Ta je ustanova prije nekoliko godina prerasla u Hrvatsko-njemačko društvo. Također je 1990. godine uz puno truda u Bruchsalu, Philippsburgu i Pforzheimu osnovana Hrvatska dopunska nastava. Danas na području misije djeluje troje učitelja. Ivan Vranješ koji je ujedno i koordinatorski hrvatske nastave Kordinacija Mannheim, Slaven Imre i Mirjana Herega.

Voditelj misije don Ivan Bolkovac, misijski vikar don Franjo Petrinjak i past. referent Dominik Spajić

Na području cijele misije nastavu u dvije škole pohađa oko 150 djece.

„U misiji djeluju dvije ministrantske skupine i to u Pforzheimu i Bruchsalu. Obje broje oko 40 ministranata. Tu je također mali, srednji i odrasli folklor koji vode Robert Barišić, Ružica Brandis i Željko Galunić. U misiji djeluju i dva župna zbora također u Pforzheimu i Bruchsalu koje vodi pastoralni referent Dominik Spajić. Za većih nastupa, kao što je to bilo i ove godine na smotri zborova u Ludwigshafenu, nastupaju zajedno. Na području misije djeluju i tri molitvene skupine koje vodi don Frano Petrinjak. Vjeronauk se održava u Pforzheimu, Bruchsalu i Wisenthalu, a pohađa ga ukupno 60-ero djece. Ove godine je bilo 10 prvopričesnika i 34-ero potvrđenika. Valja istaknuti kako je u posljednjih 7-8 godina porastao broj vjenčanja, a također i krštenja. Pozornost posvećujemo pastoralu obitelji, što je danas od posebne važnosti. Između ostaloga jednom tjedno organiziramo i susret umirovljenika i starijih osoba. Susrete vodi socijalna radnica Cecilija Koler“, kazao je voditelj misije don

Ivan Bolkovac. Istaknuo je kako su pastoralni problemi posebno povezani uz veliku rasprostranjenost misije te kako se vjernici usmjeravaju na dva njezina središta: Pforzheim i Bruchsal. „Posljednjih godina sve je zamjetniji problem slabijeg poznavanja hrvatskog jezika kod druge i treće generacije vjernika. Mlade nastojimo okupljati kroz postojeće skupine koje djeluju u misiji, a i druge aktivnosti. No, to ne ide uvijek bez poteškoća. U misiji se odvija kvalitetna suradnja, najprije u pastoralnoj ekipi, a vjernici uvijek rado pružaju pomoć. Također negujemo dobre odnose sa susjednim našim misijama, te se rado odazivamo na susrete na koje poziva domaća mjesna njemačka Crkva“, istaknuo je o. Bolkovac.

Na proslavi misije i biskup Komarica

Trideseta obljetnica Hrvatske katoličke misije Pforzheim-Bruchsal svečano je proslavljena u subotu 22. i nedjelju 23. studenoga svečanom akademijom i euharistijskim slavljem koje je predvodio banjalučki biskup, predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine dr. Franjo Komarica. Akademija, na kojoj je sudjelovalo do 300 posjetitelja, održana je u subotu 22. studenoga u župnoj dvorani župe sv. Antuna u Bruchsalu, u scenskoj režiji učitelja Ivana Vranješa. U bogatom programu nastupio je župni zbor pod vodstvom pastoralnog referenta Dominika Spajića; članovi malog, srednjeg i velikog folklor, a nekoliko glazbenih točaka na glasoviru je izveo Tin Spajić. U tijeku akademije, između ostalih, nazočnicima su se obratili mons. Komarica, generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Stuttgartu dr. Vera Tadić te voditelj tamošnje misije don Ivan Bolkovac. Svečano euharistijsko slavlje u nedjelju 23. studenoga u crkvi sv. Pavla u Bruchsalu te u crkvi sv. Ante u Pforzheimu predvodio je mons. Komarica u zajedništvu s voditeljem misije don Ivanom Bolkovcem i misijskim vikarom don Franjo Petrinjakom.

Prenošenje baštine na mlade

Nekoliko riječi o svojoj zajednici rekli su i sami vjernici. Josip Vasilj predsjednik je pastoralnog vijeća u Bruchsalu. Rođen je u Njemačkoj. Oženjen je i otac je dvoje djece. Ro-

U dvije ministrantske skupine uključeno je 40-ero djece i mladih

ditelji mu potječu iz Međugorja. „U misiji nastojim dati svoj doprinos i biti primjer da samo svi zajedno možemo nešto učiniti. Misija bi trebala biti mjesto okupljanja svih Hrvata katolika bez obzira odakle potječu, a tu bismo baštinu trebali prenositi i na našu djecu.“ Mato Mikulić je iz Odžaka u Bosanskoj posavini. U Njemačkoj je 15 godina. Oženjen je i otac dvije kćeri. „Od početka dolazim u misiju. Supruga Emilija je također aktivna, predsjednica je Školskog odbora. Mislim da je posebno važan rad s djecom i mladima. Ako oni i ostanu u Njemačkoj, važno je da nikada ne zaborave svoje nacionalne i vjerske korijene.“ Željko Brnadić je porijekom iz Đakova. Dvadeset osam je godina u Njemačkoj. Oženjen je sa suprugom Ružicom koja je porijeklom iz Međugorja. „Od početka dolazimo u misiju. Tako smo od-

gojeni. Bilo bi dobro da se mladi okupljaju u većem broju, a to se ponajbolje ostvaruje kroz razne susrete.“ Marija Vasilj rođena je u Sinju. Majka je dvoje djece. U Njemačkoj je 14 godina. Uključena je u rad misije, poglavito za raznih proslava. „Sretna sam kad mogu pomoći, a posebno sam radosna kada vidim da smo nešto uspješno organizirali.“ Ivan Vranješ potječe iz Ružića u Hercegovini. U Njemačkoj je 4 godine. „Kao koordinator hrvatske nastave Koordinacije Mannheim u misiji sam našao kvalitetnog suradnika u izvanškolskom i izvanastavnom programu. Kako bi odgoj djeteta bio cjelovit, pritom su važna spona obitelji, Crkva i škola. Zato mislim da je vrlo važna kvalitetna suradnja na sve te tri razine. Danas se od Crkve i škole očekuje puno kako bi se pritom pomoglo obiteljima.“ **Tekst i snimci: A.P.**

Vjernici za vrijeme mise u crkvi sv. Pavla u Bruchsalu

Piše:
Ante Vučković

Utjelovljena Riječ

Nijedna propovijed iza koje ne stoji trud oko usklađivanja vlastitog života po mjeri propovijedane Riječi ne može titrati autentičnim Isusovim tonom.

Kada je nakon Drugoga svjetskog rata mala Isusova sestra Magdalena s nekolicinom svojih sestara počela raditi u tvornici, tražeći tako način kontemplativnog života u svijetu, onda je u svom dnevniku to iskustvo opisala ovako: „Budući da je to naš prvi dan u tvornici, radnici su (i radnice) na oprezu i čekaju 'propovijed' redovnica. No, kad vide da ona izostaje, njihovo povjerenje raste..." U ovom se usputnom zapisu, u kojem sestra Magdalena nije imala nikakve nakane govoriti o propovijedanju, vrlo snažno oslikava doživljaj propovijedi kod mnogih ljudi. Propovijed udaljava i drži na distanci. Povjerenje raste tek kada dobiju sigurnost da nema propovijedi. Što se to dogodilo s propovijedi kada čak i sumnja da bi se mogla dogoditi drži na odmaku? Kada je Isus, nakon uskrsnuća, odlazio iz vidljivosti k Ocu, onda je svojim učenicima dao nalog da idu po svem svijetu i propovijedaju Radosnu vijest. Kada je on propovijedao, mnogi su hrlili slušati ga. Kada su to činili apostoli nakon njega, događalo se isto. Kako se dogodilo da je riječ u propovijedi dobila tako odbojne oblike? Ovo što mala Isusova sestra Magdalena zapisuje u svoj dnevnik samo na prvi i površni pogled zvuči kao otkaz poslušnosti Isusovu nalogu propovijedanja. Ispod površine ona mu je vjernija od mnogih propovijedi?

Propovijed i Radosna vijest

Propovijedanje se, ako se događa na neprimjeren način, može pretvoriti u najveću prepreku Radosnoj vijesti. Prepreka je propovijedana riječ u kojoj više nema najave radosti zbog Božje blizine. Kada je Isus govorio o Evandelju, onda je mislio na to da Bog dolazi u ljudsku blizinu, onima koji su opterećeni kako bi im skinuo opterećenje, ožalošćenima kako bi im unio radost u život, bolesnima kako bi im povratio zdravlje, da grešnicima dolazi skinuti teret grijeha, da želi izgubljene pronaći i pokazati im put povratka Ocu. Kada je poslao svoje uče-

nike da propovijedaju, onda im je dao nalog da navještaju istu Radosnu vijest i da čine isto što i On. Njihova se riječ otada mora mjeriti Njegovom. U njihovoj riječi mora odzvanjati Njegov glas koji se začuo davno u Palestini.

Propovijed u kojoj titra prijeteća riječ ili je obojana moralizirajućim prizvucima, propovijedana riječ koja odzvanja političkim prizvucima ili životnom rezigniranošću samo postavlja zastor između Radosne vijesti i slušatelja. Iskustvo propovijedi koja

Svijet u kojem živimo, usprkos njegovoj sve većoj udaljenosti od tajne utjelovljenja, sve manje vjeruje riječima i ima sve očitije uho za riječ koja se utjelovljuje životom.

ne izranja iz duboke povezanost s Riječju koja je postala tijelom ruši povjerenje u mogućnost da susret s Riječi može utažiti duboku žeđ za blizinom Božjom. Vjerojatno nema većeg razočaranja od onoga kada se osjetimo prevareni tamo gdje smo očekivali biti potpuno prihvaćeni.

Radosna vijest o Božjoj blizini još je snažnije otvorila prostor već postojećoj ljudskoj čežnji za ispunjenjem i prihvaćanjem. Isus nije samo propovijedao. On je nadasve činio ono što je govorio. I ova dosljednost riječi i života toliko je duboko urezana u svijest o kršćanstvu da svatko tko je odrastao u kršćanskom dijelu svijeta, bio on vjernik ili nevjernik, poznavao kršćanstvo samo površno ili iz vlastitog iskustva, odmah propovijedanju riječ mjeri načinom života propovjednika. Tako je čak i tamo gdje se ne vjeruje u Isusa prihvaćen njegov zahtjev da riječ treba ući u tijelo, u život, da se treba utjeloviti, a time se i nehotice, na neizravan način dodiruje temeljna kršćanska tajna o Isusovu utjelovljenju, o Riječi koja je postala tijelom.

Tim je svaki propovjednik postavljen pred teški zahtjev. S jedne strane treba biti vjeran Riječi koju navješta, a s druge ne može izbjeći da njega samog svi mjere mjerom te iste Riječi.

Temeljna se obveza vjernosti Riječi može lako pretvoriti u samo sadržajnu vjernost. Propovijed onda zvuči sasvim ispravno, ali to još uvijek ne znači da u njoj odzvanja ton kojim je Isus govorio. Radosna vijest je takva da i onda kada je riječ izgovorena sasvim ispravno još uvijek traži više. Traži da iza nje stoji utjelovljena dobrota koju se propovijeda. Govoriti ispravno o dobroti još uvijek ne znači širiti dobrotu i poticati na nju. Imati ispravne stavove o sadržajima vjere još uvijek ne znači živjeti po njima. I tako je moguće da se i u kršćanstvu, koje je s Isusom htjelo prekinuti podvojenost između izgovorene i življene riječi, nastavi ta ista podvojenost. Riječima ispravno izgovaramo sadržaje vjere, a život organiziramo po nekim drugim, neizgovorenim mjerilima. Mjerila po kojima organiziramo svoj život, i onda kada ih ne izgovaramo, čak i onda kada ih ni sami nismo do kraja svjesni, pokazuju se u načinu života i vidljiva su na nama samima. Na svakome su vidljiva. Na onima koji su izdvojeni još su vidljivija. Tako je propovjednik, i onda kada to ni ne bi htio, sam postavljen pred zahtjev Riječi koju navješta. To je razlog zbog kojega nijedna propovijed iza koje ne stoji trud oko usklađivanja vlastitog života po mjeri propovijedane Riječi ne može titrati autentičnim Isusovim tonom.

Život kao propovijed

Radnici, koji su malu Isusovu sestru Magdalenu držali na odmaku sve dok se nisu uvjerali da njihov dolazak u tvornicu nije samo vješto skrivanje nakane da im se propovijeda, imali su pravo i u odnosu na propovijedi i nadasve u odnosu prema Isusu. Samo život u kojem se utjelovljuje Riječ navješta Radosnu vijest. Stoga se Radosna vijest može zamagliti mnoštvom riječi iza kojih ne stoji život kao što se može propovijedati i nijemo, bez ijedne riječi. Svijet u kojem živimo, usprkos njegovoj sve većoj udaljenosti od tajne utjelovljenja, sve manje vjeruje riječima i ima sve očitije uho za riječ koja se utjelovljuje životom. ■

Die Ankunft des Herrn in den Herzen der Menschen

„Freut euch im Herrn zu jeder Zeit! Noch einmal sage ich: Freut euch! Eure Güte werde allen Menschen bekannt. Der Herr ist nahe.“ (Phil 4, 4-5)

Liebe Schwestern und Brüder in Jesus Christus!

Der Aufruf Paulus zur Freude im Herrn richtet sich an die gesamte christliche Welt zu jeder Zeit. Nicht nur im Glück sondern auch im Unglück. Der Grund für unsere Freude liegt nicht in unserer Macht sondern ist uns vom Herrn geschenkt.

Unser gesamtes Leben entwickelt sich im Raum zweier Ankünfte des Herrn. Diese Zeitspanne ist für die gesamte Menschheit besonders wichtig. Diese Zeit ist, durch Gottes Vorsehung, als großes Finale der Geschichte in die Ewigkeit eingebaut.

Dieses Finale ist dermaßen wichtig und wertvoll, dass Gott selbst das Bedürfnis hatte, einen seiner Abschnitte zusammen mit den Menschen auf menschliche Art „zu verleben“. Er hatte das Bedürfnis, uns ein eigenes Beispiel zu geben.

Das gesamte Christentum steht und fällt mit der offenbarten Wirklichkeit von der Menschwerdung der Zweiten göttlichen Person. Der Heilige Johannes, Apostel, beschreibt dieses Geheimnis so: „Und das Wort ist Fleisch geworden und hat unter uns gewohnt, und wir haben seine Herrlichkeit gesehen...“ (Joh 1, 14). Von welchem Wort ist die Rede? Die Offenbarung des Herrn gibt uns eine Antwort auf die gestellte Frage. Gemeint ist Jesus von Nazareth, in dessen Menschlichkeit sich das ewige Wort Gottes eingehüllt hat und so sichtbar und fühlbar geworden ist. Das ist das Wort, das die Propheten verkündigen und von dem das Neue Testament spricht. Vermutlich hat auch der Verfasser des Buches der Weisheit, durch göttliche Eingebung, an dieses Wort gedacht, als er schrieb: „Als tiefes Schweigen das All umfing und die Nacht zur Mitte gelangt war, da sprang dein allmächtiges Wort vom Himmel, vom königlichen Thron herab als harter Krieger mitten in das dem Verderben geweihte Land... (Weish 18, 14-15)?“

Ist das nicht jenes Wort Gottes, das „Gott einst viele Male und auf vielerlei Weise zu den Vätern und durch die Propheten sprach und das er in dieser Endzeit zu uns durch den Sohn

gesprochen hat, den er zum Erben des Alls eingesetzt und

durch den er auch die Welt erschaffen hat? Der Sohn ist der Abglanz seiner Herrlichkeit und das Abbild seines Wesens, der das All durch sein machtvolles Wort trägt...“ (Hebr 1, 1-3)? Und ist es nicht jenes Wort, durch das er „alles heilt“ (Weish 16, 12)?

Der heilige Johannes gibt der göttlichen Eingebung Raum in der Behauptung: „Im Anfang war das Wort und das Wort war bei Gott — und das Wort war Gott.“

Die Apostel haben erkannt, dass Gott selbst sich den Menschen offenbart hat, und zwar in diesem Wort, und dass er ihnen das ewige Leben angeboten hat, durch welches das wahre Licht auf die Welt gekommen ist. Sie haben es geglaubt, dass Gott alle Menschen zur Umkehr aufruft und ihnen das Heil bietet. Gott steht in der Person seines Sohnes und dieser Weihnacht vor den Türen der Herzen vieler Menschen, Gemeinden, Völker und Staaten. Er klopft an ihre und unsere Tür. Ob wir ihm öffnen, hängt von uns ab, von unseren Gebeten für dieses Vorhaben. Deshalb muss sich der Christ zu Beginn des neuen Kirchenjahres, in der Adventszeit, fragen: Habe ich in dem vergangenen Jahr Christus ermöglicht, über die Mitmenschen in mein Leben zu kommen? Konnte ich ihn in den Hungernden, Durstigen, Kranken, Gefangenen, meinen Familienangehörigen und Mitarbeitern erkennen?

Der Christ ist aufgerufen und gesandt, das Salz der Erde und das Licht der Welt zu sein. Wachen, beten und engagiert seinen Alltag leben und dabei die Zeichen der Zeit lesen, das sind die täglichen Pflichten des Christen. Sie beziehen sich auf jeden Einzelnen und verstehen die Weitergabe aller Gaben und Talente, mit denen Gott ihn ausgestattet hat, an die Mitmenschen.

Daher müssen wir alles was wir tun für die Zukunft tun, die in Gottes Händen liegt. Der Advent ist für uns die geeignete Zeit, um uns mit aller Kraft für „jenen Tag“ und „jene Zeit“ vorzubereiten. Hierbei denke ich an unseren Tod und den Jüngsten Tag. Um die Wichtigkeit der Zeit, in der wir leben, besser zu verstehen, hören wir auf den Hinweis Christi: „Richtet euch auf und erhebt eure Häupter; denn eure Erlösung ist nahe. (...) Wacht und betet allezeit, damit ihr allem, was geschehen wird, entinnen und vor den Menschensohn hintreten könnt“ (Lk 21, 28 u. 36).

Jede Zeit und somit auch unsere erwartet von uns eine Vorbereitung auf die letztendliche Begegnung mit Gott. Möge uns dieses Gebet auch dabei helfen:

Herr, öffne allen Menschen die Ohren, damit sie hören und deine Stimme im Tumult des Lebens erkennen. Besonders bitte ich dich für die kroatischen katholischen Missionen und ihre Mitglieder. Mach, dass wir deine Stimme vernehmen in den aktuellen Geschehnissen und durch die Brüder und Schwestern, die sich von dir entfernt haben, die verwahrlost, krank und ohne Fürsorge sind.

Herr, gib, dass wir deine Stimme in allen Missionaren und Missionarinnen hören.

Herr, du ruft uns in dieser kostbaren Zeit zur Umkehr auf. Komm! Und nicht zu spät! Komm! Reinige unsere Herzen von allen Sünden. Befreie uns von allen Ängsten und Sorgen. Erfülle uns mit deiner Liebe und deinem Frieden.

Während ich Sie frohen und dankbaren Herzens grüße und Ihnen für dieses Weihnachten viel Frieden und Gutes wünsche, bitte ich den neugeborenen König, dass er Sie mit Güte, Liebe und Freude erfüllen möge. In diesem Namen, liebe Leserinnen und Leser, ein glückliches und frohes Weihnachten, und möge Sie die Gnade unseres Herrn Jesus Christus im Jahr 2004 begleiten.

Ihr P. Josip Bebić, Delegat

Von: Diakon Hans Gerd Grevelding, Referent für muttersprachliche Pastoral im Erzbistum Köln

In der Kirche gibt es keine Ausländer!

Für meine tägliche Arbeit als Diözesanreferent für die Seelsorge an fremdsprachigen Katholiken gibt es ein Wegweisendes Zitat unseres Erzbischofs Joachim Kardinal Meisner: „In der Kirche gibt es keine Ausländer“. In der konkreten Arbeit heisst das: Bei Themen wie z. B. Doppelpass, Illegalität, Kirchenasyl, Einwanderung oder Zuwanderung orientieren wir uns im kirchlichen Bereich immer an der Würde des Menschen, die aus der Gottesebenbildlichkeit abgeleitet wird oder an unserem Verhältnis zu Gott, unserem Vater, der uns alle in unserer Kirche zu Brüdern und Schwestern macht.

Die Kölner Kardinäle Joachim Meisner und Josef Höffner haben zu recht darauf hingewiesen, dass es bei uns keine Ausländer gibt. Als bereits vor 50 Jahren in unserem „Erzbistum die Ausländerseelsorge für die Italiener eingerichtet wurde, war dies der erste Schritt auf dem Weg zu 33 Missionen sowie zu weiteren 22 Seelsorgestellen, durch die 27 Sprachgruppen von überwiegend eigenen Priestern (59) und Ordensschwestern (20) pastoral betreut werden.

Seit 1992 ist Weihbischof Norbert Trelle als Bischofsvikar für diesen Aufgabenbereich von Kardinal Meisner beauftragt worden; ihm stehe ich seit dem 1.10.1997 als Referent zur Seite.

In der Kommission XIV der Deutschen Bischofskonferenz, die für Migration zuständig ist, wurden in den letzten Jahren „Das gemeinsame Wort der Kirchen... und der Fremdling, der in deinen Toren ist“, „Leben in der Illegalität“ und ein Papier der Kommission zum sogenannten „Kirchenasyl“ erstellt, dem jetzt „die Leitlinien für die Seelsorge an Katholiken anderer Muttersprache — Eine Kirche in vielen Sprachen und Völkern“ — gefolgt ist.

Im Erzbistum Köln gibt es ca. 165.000 Katholiken anderer Muttersprache aus ca. 160 Ländern. Die grösste Gruppe bilden die Italiener mit 60.640 Personen, gefolgt von den Polen 18.200, den Kroaten mit 16.000 Personen, den Spanier mit 12.900 und den Portugiesen mit 10.950 Personen. Rechnen wir zu der Gruppe der Spanier noch die Gruppe der spanisch Sprechenden hinzu, so entspricht die Gesamtzahl der der Kroaten. Für vor-

genannte Gruppen haben wir im Erzbistum Köln 25 Missionen (missio cum cura animarum), von denen auf die Kroaten 7 Missionen mit 7 Priestern, 6 Ordensschwestern und weiteren langjährigen Mitarbeitern entfallen.

In den Städten Bonn, Düsseldorf, Köln, Leverkusen, Mettmann, Neuss und Wuppertal liegen unsere Kroatischen Missionen.

In diesem Jahr hat Kardinal Joachim Meisner als Hauptzelebrant mit dem soeben zum Kardinal ernannten Zagreber Erzbischof Josip Bozanić die heilige Messe gefeiert, an die sich die 45. Teilnahme der Kroaten an der Kölner Fronleichnamsprozession anschloss. Ein besonderer Verdienst der Kroaten ist es, dass sie in den sechziger Jahren mit ihrer Präsenz dazu beigetragen haben, dass die Kölner Fronleichnamsprozession, die die erste und älteste in der Weltkirche war und ist, durchgeführt werden konnte. So wundert es nicht, dass Kardinal Meisner die kroatischen Katholiken als „Vitaminzufuhr für die Kirche in Deutschland“ bezeichnete. Weiterhin betonte er, er sei stets davon überzeugt gewesen, dass sich die „Kommunisten an den Kroaten die Zähne ausbeissen“ würden.

Im Priesterrat ist der Vertreter der fremdsprachigen Missionen ein kroatischer Franziskaner und in der von unserer Abteilung gegründeten Liste der fremdsprachigen Arbeitnehmer, die zu den Ausländerbeiratswahlen antrat, konnte ein Kroat in den Ausländerbeirat der Stadt Köln gewählt werden.

Am Pfingstmontag findet die traditionelle Wallfahrt der Kroaten nach Neviges statt. Ca. 6.000 Kroaten nehmen seit Jahren regelmässig an dieser Wallfahrt teil. Die Heilige Messe wird meist von kroatischen Bischöfen — zuweilen auch von Weihbischof Norbert Trelle — zelebriert, und ich freue mich jedes Mal, dass ich als Diakon dabei assistieren darf.

Seit drei Jahren arbeiten in Düsseldorf die kroatische Mission und die deutsche Ortspfarrei eng zusammen.

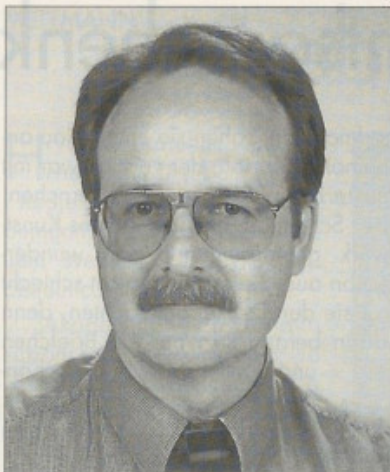
Zwei Jahre haben der Leiter der kroatischen Mission und der Pfarrer der Düsseldorfer Gemeinde St. Appolinaris sich das Pfarrhaus geteilt und die gemeinsame Pastoralarbeit, wie sie jetzt in den neuen Leitlinien für die Seelsorge vorgeschlagen wird, praktiziert.

Zweimal im Jahr finden Treffen mit Herrn Weihbischof Trelle statt. Am Jahresanfang treffen wir uns zur Jahreskonferenz, in der kroatische Priester und Ordensschwestern über ihre pastoralen Aktivitäten des vergangenen Jahres berichten und geplante Pastoralaktivitäten vorstellen. Zu einem weiteren Treffen aller Priester lädt Weihbischof Trelle im Herbst jeden Jahres ein, um über besondere Themen der Seelsorge zu sprechen. In diesem Jahr waren wir im Bistum Erfurt, wo wir über die Themen „Die Bedeutung der

Ein besonderer Verdienst der Kroaten ist es, dass sie in den sechziger Jahren mit ihrer Präsenz dazu beigetragen haben, dass die Kölner Fronleichnamsprozession, die die erste und älteste in der Weltkirche war und ist, durchgeführt werden konnte. So wundert es nicht, dass Kardinal Meisner die kroatischen Katholiken als „Vitaminzufuhr für die Kirche in Deutschland“ bezeichnete.

Ökumene für das missionarische Wesen der Kirche“ und „Kirchliches Leben in Ostdeutschland“ gesprochen haben, sowie den Spuren Martin Luthers in Erfurt und den Spuren der Heiligen Elisabeth von Thüringen in Eisenach/Wartburg unter kundiger Führung gefolgt sind.

Bereits am Anfang unseres Interviews habe ich auf die 27 verschiedenen Sprachgruppen in unserer Seelsorge hingewiesen. Regelmässige Visitationen durch Herrn Weihbischof Trelle sowie meine Wochenendassistenten, die ich in allen Seelsorgestellen wahrnehme, sorgen nicht nur für gute Kontakte zu den Priestern und Ordensschwestern, sondern auch zu den einzelnen Gemeindegliedern. 1998. kamen zur 750-Jahrfeier des Kölner Domes 11.000 Katholiken aus allen unseren Missionen, auch der Kroatischen, in den Kölner Dom. Im Heiligen Jahr 2000 feierten wir erneut Pfingstmontag eine Heilige Messe mit

Diakon Hans Gerd Grevelding

allen Sprachgruppen und ihnen unterschiedlichen Sprachen und Bräuchen in unserem Dom. Ihre Chöre sind eine Bereicherung unserer Liturgiefeier, getanzte Gabenprozessionen der Afrikaner, Indonesier oder Philippinos sowie der Einladungstanz und der Arathi-

tanz der Indir und Tamilen sind eine Anbetungs- und Verehrungsform unseres gemeinsamen Gottes, die schöner kaum sein könnte. Ich fühle mich — und vielen anderen geht es ebenso — durch die Präsenz der Fremdsprachigen gemeinden in unserem Erzbistum sehr beschenkt.

In den letzten Jahren haben wir vielen kleineren Gruppierungen ihren liturgischen Platz in unserer Ortskirche gegeben. Ich denke in diesem Zusammenhang an die Äthiopier, die französisch- und englischsprechenden afrikanischen Katholiken und die Ghanaer, die wir aus Sekten wieder zurück in die katholische Kirche holen konnten. In den Sekten, die ich besuchte, fiel mir auf, dass sie sich um jeden Neuankömmling kümmern. Sie geben ihm die Gelegenheit sich vorzustellen. Dann wird ihm eine Person zur Seite gestellt, die sich künftig um ihn und seine Belange (Behördengänge, Übersetzungen, Kranken- und Gefängnisbesu-

che etc.) kümmert. Auf diese Weise vermitteln sie gelebte Gemeinschaft, von der auch wir lernen können.

In der Stadt Köln gibt es im Innenstadtbereich eine enge räumliche und personelle Verknüpfung von Ortsgemeinden und fremdsprachigen Gruppierungen. Dazu gehören die Italiener im Haus der Scalabrianer, die Portugiesen, Spanier und Philippinos im Casa Espana, die Ungarn im Kardinal-Mindszenty-Haus, sowie die Japaner, die verschiedenen afrikanischen Gruppen, die Koreaner, die Polen und last but not least die Kroaten mit ihrem Kardinal-Stepinac-Zentrum.

Diese gute bestehende Zusammenarbeit zwischen unseren deutschen und fremdsprachigen Gemeinden gilt es weiter auszubauen und zu stärken, so dass wir in unserem Erzbistum auch künftig mit Überzeugung sagen können: „In der Kirche gibt es keine Ausländer.“ ■

ZEITGEIST

Sternenkinder

Sternenkinder, das könnte auch der Titel eines Märchens für Kinder sein und tatsächlich erinnert er an das Märchen der Gebrüder Grimm „Die Sternhalter“, in dem ein armes Waisenkind buchstäblich ihr **letztes** Hemd verschenkt. Als sie dann allein, verlassen und ohne Hemd in der finsternen Nacht steht, fallen ihr plötzlich lauter blanke Taler vom Himmel. Wer von uns hat nicht schon einmal von so einem Wunder geträumt und davon, quasi „über Nacht“ reich zu werden. Das arme Mädchen im diesem Märchen hat die Gaben des Himmels jedoch tatsächlich „über die Nacht“, d.h. über die Erfahrung tiefster Finsternis und auswegloser Not, erhalten.

Nach den Sternen greifen, den eigenen Stern suchen, das zum Leuchten bringen, was uns ausmacht, wer möchte das nicht? Die Produzenten der Samstagabendshow „Deutschland sucht den Superstar“ wissen das, wenn sie „in der Nacht der Sterne“ auf Talentsuche gehen. Die teilweise recht jungen Sänger und Sängerinnen dieses Gesangswettbewerbs, manche von ihnen sind gerade erst siebzehn Jahre alt, sind mit Leib und Seele dabei, wenn es darum geht, ihre Talente ins rechte Licht zu rücken. Bei der Darstellung ihres Könnens geben sie ihr **Letztes**, manchmal fließen auch Tränen der Freude, so viel Emotion ist mit der Hoffnung und dem Wunsch verbunden, weiter und vielleicht auch mal ganz hoch nach oben zu kommen in der glanzvollen Welt der Stars und Sternchen.

Dem eigenen Stern zu folgen, das ist sicherlich innigster Wunsch und Ziel eines jeden Menschen. Manchmal sind wir vielleicht auch etwas enttäuscht, wenn das Leben nicht das hergibt, was wir uns so sehnlichst er-

wünschen und wenn wir nicht dort ankommen, wohin wir wollen. Dann gilt es, das Ganze in einem **neuen Licht** zu durchdenken, und zu erkennen, dass das Leben seine Gaben gut verteilt und wir darauf vertrauen können, dass es genau weiß, was wir brauchen und dass kein Mensch dieser Erde **nackt und bloß** seinem Leben ausgeliefert ist. Es gilt nur, die eigenen Taler, Talente, Gaben zu erkennen und zu schätzen, so bescheiden sie auch auf den ersten Blick erscheinen mögen. Es gilt, den **eigenen Stern zu erkennen**, damit man letztendlich das gebären kann, was man wirklich in sich trägt.

Sterne am Himmel erleuchten unseren Weg und die nächsten Schritte und beschenken uns mit ihren Wegzeichen. Sie helfen uns bei der Orientierung und beschützen uns vor der Finsternis. Sollte es einmal dunkel sein in unserem Leben, so sagt uns der Glanz der Sterne, Gott ist nahe, sagt uns der Schein des **Sternes von Bethlehem**, dass Gott den Traum wahr gemacht hat und die Sehnsucht der Menschen erfüllt hat, die Armut des Seins in Fülle verwandelt hat. Der strahlende Stern in der Heiligen Nacht sagt, dass dieser arme Stall doch so viel in sich birgt, und derselbe Stern führt uns zum Kind, zum wahren Licht, das jeden Menschen dieser Welt erleuchtet. Wir sind alle Kinder Gottes und als solche Kinder sollen wir wie die Sterne werden und wir sollen durch unseren Glanz die Erde beleuchten und wir sollen die Nächte des Nächsten erhellen. So können wir als Sternenkinder einen Abglanz Gottes in dieser Welt aufleuchten lassen.

Antonia Tomljanović-Brkić

Das besondere Weihnachtsgeschenk

Der Duft von Lebkuchen und gerösteten Mandeln liegt in der Luft. Die Straßen sind mit zusätzlichen Lichterketten hell erleuchtet und Tannenbäume stehen geschmückt im vollen Glanz. Die Auslagen der Geschäfte sind festlich dekoriert und sollen zum Einkauf einladen und verführen. Die Weihnachtszeit ist angebrochen. Überall sind Zeichen, die auf diese besondere Zeit hinweisen. Die unmissverständliche Botschaft lautet: Weihnachten ist die Zeit des Schenkens. Die Menschen machen sich Gedanken darüber was sie verschenken, kommen dadurch in Zeitdruck und Hektik. Einerseits sollte es eine besinnliche und ruhige Zeit sein, aber andererseits wird daraus ein richtiges Geschäft gemacht. Selbst die Kinder geraten in ein „Weihnachtsfieber“, in dem sie ihre Wünsche erfüllt sehen, die verbunden sind mit vielen Geschenken...

„Diese Weihnachten verbringe ich bei meinem Vater und er schenkt mir bestimmt das Barbie-Schloß, und dann fahre ich mit meiner Mutter in den Skiurlaub. Ich feiere nämlich jedes Jahr abwechselnd Weihnachten bei meinem Vater oder bei meiner Mutter. Das ist praktisch, wenn sie getrennt sind, dann kriegt man alles doppelt“, erzählte gerade Marie. „Und ich fliege zu meinem Vater nach England, er lebt dort, es wird bestimmt toll“, sagte Helene.

Die Mädchen überboten sich mit ihren Aussagen, und die Geschenke wurden immer größer und teurer. Nur Lisa stand dabei und sagte nichts. Sie fühlte sich nicht wohl bei dieser Angeberei. Die anderen hatten ihre langen Wunschzettel, sogar doppelt, schon längst geschrieben. „He, Lisa, wo verbringst du denn Weihnachten und wo ist dein Wunschzettel?“, wurde sie gefragt. „Ach, ich feiere Weihnachten zu Hause mit meinen Eltern, und ich habe gar keinen Wunschzettel“, antwortete sie. Alle guckten sie überrascht an: „Wie, du hast keinen Wunschzettel?“, fragten sie erstaunt und durcheinander. „Hast du denn keinen Wunsch?“ fragte Marie patzig. „Oh, doch, meine Familie soll

gesund und glücklich sein“, antwortete Lisa. „Das ist mein größter Wunsch.“ Die anderen Mädchen schüttelten den Kopf. „Ja, ja ... das wünschen wir uns auch, aber...“ Die Pausenklingel ertönte. Die Pause war vorbei. Die Mädchen-Gruppe löste sich auf, um in die Klasse zu-

rückzugehen. Manche waren bei Lisas Worten nachdenklich geworden, manche waren völlig fassungslos und konnten Lisa nicht verstehen.

Lisa wollte ihren Eltern ein besonderes Weihnachtsgeschenk machen. Sie hatte lange überlegt und dann die Idee gehabt. Sie hat lange an einem kleinen Schuhkarton gebastelt bis er so wurde wie sie wollte. Als er fertig war, hatte sie einige Zeit darauf verwendet diesen zu füllen. Doch dann konnte sie den Karton schließlich zumachen. Mit dem Geschenkpapier hatte sie so ihre Mühe. Sie hatte das gold-silberne genommen, aber es war nicht so einfach alles perfekt und gerade hinzukriegen. An manchen Stellen war das Papier inzwischen zerknittert, an anderen wiederum verbeult, aber sie schaffte es. Endlich war ihr Geschenk verpackt und sie war stolz darauf. Sie stellte es unter den Weihnachtsbaum.

Als die Eltern das unordentlich und über und über mit Tesafilm beklebte Geschenk an Weihnachten überreicht bekamen, konnten sie ein Lächeln nicht verkneifen. Ihre Tochter hatte offensichtlich viel Mühe gehabt beim Verpacken. Als sie das Papier

aufmachten, sahen sie einen blau angemalten Karton, der verziert war mit glitzernden Herzchen und Sternchen. Der Schuhkarton ist ein kleines Kunstwerk geworden und sah wunderschön aus. Sie staunten nicht schlecht als sie den Deckel aufmachten, denn darin befand sich nur ein Briefchen und darauf stand in der schönsten Kinderhandschrift, die Lisa vollbringen konnte, geschrieben:

*„Liebe, Mama,
lieber Papa!*

*Ich habe über
1 Million Küsse
hier hineingegeben.
Das war ganz
schön anstrengend!*

*Ich wollte euch nur
meine Liebe mitgeben. So
für immer. Wenn ich mal
nicht da bin, in der Schule
oder so, dann könnt ihr den
Karton aufmachen und mich
spüren.*

*Danke, dass ich euch habe
und dass ich eine Familie habe.*

*Frohe Weihnachten!
Eure Lisa.“*

Die Eltern waren dermaßen gerührt, dass sie zunächst kein Wort sagen konnten. Wie war es möglich, dass so ein kleiner Mensch von acht Lebensjahren einfach den Sinn des Lebens und den Sinn des Weihnachtsfestes ohne viel Worte erfassen kann? Mit Tränen in den Augen umarmten sie sich alle drei und waren froh einander zu haben. „Du bist unser Geschenk“, sagten die Eltern.

Eine Familie zu haben und geliebt zu werden, ist das größte Geschenk, was man haben kann.

Das ist ein Geschenk, das unbezahlbar und nicht käuflich ist.

Lisa dachte an ihre Freundinnen aus der Klasse und war froh mit ihren Eltern gemeinsam Weihnachten verbringen zu können. Weihnachten ist ein Fest der Liebe und nicht ein Fest der Geschenke.

Željka Čolić

METTMANN

Srebrni jubilej misije

Hrvatska katolička misija Mettmann u subotu je 22. i nedjelju 23. studenoga akademijom i euharistijskim slavljem svečano proslavila 25. obljetnicu utemeljenja.

Akademija je održana u subotu 22. studenoga u „Stadthalle“ u Mettmannu, a bogati je program započeo hrvatskom himnom. Svoje pismene čestitke uputili su i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić i krčki biskup mons. Valter Župan. U čestitki kardinala Bozanića se između ostaloga kaže: „Obilježavanje obljetnice, poput ove vaše, poziva na osvrt u prošlost bogatu Božjim darovima, unatoč životnim teškoćama s kojima ste se susrećali. Zato imate dovoljno razloga reći Bogu hvala za ovaj odsječak povijesti koji ste gradili na vjeri i privrženosti Katoličkoj Crkvi te s pouzdanjem usmjeriti pogled prema bogučnosti.“

Nazočne, kojih je bilo više od 300, pozdravio je gradonačelnik Mettmanna Bodo Nowodworski te pokrajinski dekan i župnik Mettmanna Vinfried Motter koji je kazao kako su Hrvati dobrodošli u Mettmannu te kako pritom uvijek mogu računati na pomoć mjesne njemačke Crkve. Misija je o 25. obljetnici utemeljenja objavila i prigodnu spomen-knjigu koju je predstavio autor fra Ante Branko

Periša, a objavljena je u izdanju Knjižnice Zbornika „Kačić“ u Splitu. „Dok naš život, kako pojedinca tako i vjerske zajednice ide dalje, sadržaj spomen-knjige čuvat će uspomenu na minule godine svima na ponos, a budućim naraštajima na pouku“, istaknuo je o. Periša. Lijepo oblikovana knjiga broji 200 stranica na papiru visoke kakvoće, s mnoštvom, uglavnom, fotografija u boji. Na kraju je svima, koji su dosada djelovali ili sada djeluju u misiji zahvalio voditelj misije fra Mihovil Marić, poglavito istaknuvši sve koji su doprinijeli uspješnom održavanju proslave. Među

uzvanicima na akademiji je bio i referent za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u Nadbiskupiji Köln đakon Hans Gerd Grevelding.

U programu su nastupile folklorne skupine iz misijske filijale Velbert, iz HKM Dortmund i HKM Moers, te crkveni zbor iz misijske filijale Langenfeld zajedno sa misijskom skupinom mladih iz „Frame“. Skupina „Frama“, koju je zajedno sa zborom vodila pastoralna suradnica s. Ana-Marija Biško, izvela je „Hvalospjev modernog čovjeka“ od fra Rufina Šilića te recital „Na rijekama Zapada“ fra Ante Branka Periša. Voditelj HKM Lüdenscheid vlč. Branko Šimović je u toj prigodi o. Mariću u ime vjernika svoje misije na dar predao svijeću. Kroz program su uspješno vodili Andrijana Prgomet i Stipe Bošnjak.

Zahvalno euharistijsko slavlje u tom je povodu u crkvi sv. Tome Morusa u Mettmannu u nedjelju 23. studenoga predvodio biskupski vikar za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u Nadbiskupiji Köln, pomoćni biskup mons. Norbert Trelle. U koncelebraciji je bio i delegat za hrvatsku inozemnu pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić, koji je nazočnima, uz prigodnu riječ, čestitao srebrni jubilej misije. Nakon euharistijskog slavlja priređen je domjenak u župnoj dvorani župe sv. Tome Morusa.

Tekst i snimke: Č.F.

Dvadeset i pet svijeća za dvadeset i pet godina misije

Na akademiji je nastupila i misijska folklorna skupina

HAMBURG

Hodočašće povjerenja na zemlji

Zajednica Taize organizira od 29. prosinca do 2. siječnja. Hodočašće povjerenja na zemlji. Domaćin toga 26. Europskog susreta mladih, na kojemu će se okupiti deseci tisuća mladih iz Europe i cijeloga svijeta, bit će njemački grad Hamburg.

Sudionici će biti ugošćeni u obiteljima i župama grada i okolice. Jutarnja molitva je svaki dan u jednoj od najbližih crkava, a potom slijede susreti u malim grupa-

ma s ostalim sudionicima i sa samim mještanima.

Svaki dan u podne i navečer su zajedničke molitve za sve sudionike u velikim prostorijama. Popodne će se održavati radionice s raznim temama.

Iscrpe informacije o hodočašću mogu se pronaći na hrvatskom jeziku na Internet stranici www.taize.hr ili na stranici Ureda za mlade Hrvatske biskupske konferencije <http://mladi.hbk.hr>.

IKA

MAINZ

Pastoralni djelatnici stranih misija s kardinalom Lehmannom

U prostorijama talijanske misije u Mainzu upriličen je, u srijedu 26. studenoga, jednodnevni skup svećenika i pastoralnih suradnika iz katoličkih misija drugih materinskih jezika u biskupiji Mainz. Skup je upriličio referent dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u toj biskupiji Bernhard Krämer. Na susretu je bio i delegat fra Josip Bebić. Susret je započeo euharistijskim slavljem koje je predvodio biskup Mainza kardinal dr. Karl Lehmann u zajedništvu s voditeljima hrvatske i talijanske misije u Mainzu, fra Josipom Klarićem i don Pim. Kardinal Lehmann je u prigodnoj propovijedi istaknuo: „Dušobrižnici drugih materinskih jezika i pastoralni suradnici iz tih zajednica, ko-

ji čuvaju vjeru svojih sunarodnjaka, te njeguju materinski jezik i promiču kulturnu baštinu svoga naroda, domovina su izvan domovine.“ Za vrijeme mise pjevane su prigodne pjesme ma njemačkom, talijanskom, hrvatskom, poljskom i portugalskom jeziku. U drugom dijelu programa dekan Heinz Heckwolf govorio je o „Smjernicama za pastoral katolika drugih materinskih jezika u biskupiji Mainz“,

dok je župnik za pastoral mladeži u biskupiji Mainz Ulrich Hennes govorio o pripremama za Svjetski dan mladih, koji će se održati 2005. godine u Kölnu.

B. Nikić

FREIBURG

Godišnji susret stranih dušobrižnika

U Freiburgu je nedavno održan informativno-savjetodavni godišnji susret dušobrižnika katoličkih misija drugih materinskih jezika u nadbiskupiji Freiburg. Susret je predvodio pomoćni freiburški biskup msgr. Rainer Klug, referent za dušobrižništvo katolika drugih stranih jezika. Sudionici skupa se obratio i novi freiburški nadbiskup dr. Robert Zollitsch. Istaknuto je kako zajednice drugih materinskih jezika trebaju surađivati u kooperativnom pastoralu kao istinski i najbolji graditelji mostova povjerenja, suradnje i integracije, uključujući se u mrežu zajedničkoga dušobrižničkog rada na razini dekanata i teritorijalnih pastoralnih jedinica sastavljenih od više župa prema novim strukturalnim promjenama. U nadbis-

kupiji živi 153.000 katolika drugih materinskih jezika, a od toga broja je 26.000 Hrvata. Na susretu je posebno bilo riječi o pripremi XX. svjetskog susreta mladih koji će se održati od 16. do 21. kolovoza 2005. u Kölnu. Prethodit će mu biskupijski susreti mladih od 11. do 15. kolovoza 2005. Poželjno je da se zajednice katolika drugih materinskih jezika aktivno uključe, osobito oko pomoći smještaja gostiju njihova govornog područja, kako bi se olakšala komunikacija onima koji ne znaju njemački i engleski. U Svećeničko vijeće kao predstavnik zajednica drugih materinskih jezika izabran je voditelj HKM Konstanz fra Stipe Biško, član Hercegovačke franjevačke provincije.

Taciturnus

NJEMAČKA

Izbori za župne vijećnike

U njemačkim župama i misijama katolika drugih materinskih jezika koji žive na teritoriju biskupije Mainz, te u još nekim njemačkim biskupijama, održani su 8. i 9. studenoga izbori za nove članove župnih vijeća.

Kandidati su bili predlagani pismenim putem. Nakon osobnih pristanaka našli su se na popisu izbornih kandidata. Kandidati su birani po propisima biskupija. A kada je završilo biranje i brojenje glasova, svaki je izabranik bio upitan, prihvaća li izbor. Onaj kandidat koji je dobio odgovarajući broj glasova, postao je članom novoga župnog vijeća, ili njemačke župe, ili neke druge katoličke misije.

U HKM Rüsselsheim bilo je npr. dvanaest kandidata. U novo župno vijeće izabrani su: Bosiljko Dizdar, Jozo Jurišić, Ivo Zeba, Marko Džomba, Josip Eded, Zdravko Škledar, Marija Andrijević i Ljubica Suton.

Berislav Nikić

SINDELFINGEN

Mladi u Hrvatskoj i BiH

Sedmodnevnim studijskim putovanjem po Hrvatskoj i BiH, od 2. do 8. studenoga, u kojem je sudjelovalo više od pedeset djevojaka i mladića iz Hrvatske katoličke misije Sindelfingen, među kojima je bilo i 20-ak mladih Nijemaca, iskazana je i ova- ga puta povezanost domovinske i iseljene Hrvatske. Oduševljeni spomenicima hrvatske kulturne i duhovne baštine srednjodalmatinskih gradova, Dubrovnika na krajnjem jugu, Zagreba u središtu, ali i prirodnim ljepotama „Lijepe naše“, oni su s voditeljem misije i organizatorom putovanja fra Marinkom Vukmanom i s. Rozarijom Ćurić u ime svoje misije donijeli više od sto tisuća kuna pomoći za invalide i starije osobe u Splitu i Zagrebu. Susreli su se u Spli-

Snimila: B. Lukan

tu s dožupanom Županije splitsko-dalmatinske Tadijom Barunom te u Dubrovniku s gradonačelnicom Dubravkom Šuica. Tijekom svoga boravka u Hrvatskoj i BiH posjetili su Plitvička jezera te znamenitosti grada Šibenika, Trogira i Splita, gdje su posjetili Dom za starije osobe na Lovretu te njegovim stanovnicima uručili prigodne darove. Predstavnicima Doma za osobe s invaliditetom u Solinu predan je dar od 5.000 eura za izgradnju i obnovu toga Doma. U Soli-

nu su posjetili povijesnu crkvu Gospe od Otoka. Uputili su se Imotskom krajinom u Široki Brijeg i Međugorje. Nakon susreta u župi Mandaljena u Župi Dubrovačkoj krenuli su na razgledanje Dubrovnika. Na putu prema Zagrebu posjetili su franjevačku crkvu i Malakološki muzej u Makarskoj. Posljednjega dana boravka u Hrvatskoj fra Marinko je u Zagrebu Hrvatskom savezu udruga tjelesnih invalida, kao pomoć invalidima, predao 5.000 eura.

Biserka Lukan

KOBLENZ Devetero potvrđenika

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Koblenz, u nedjelju 16. studenoga, devetero mladih primilo je sakrament potvrde. Euharistijsko slavlje sa sakramentom potvrde u punoj crkvi sv. Franje u tome gradu predvodio je varaždinski biskup mons. Marko Culej. Slavlje su svojim nastupom uveličali misijski gitaristi, a u ime roditelja potvrđenika biskupu Culeju, uz skromi dar, birnim je riječima zahvalio član Župnog vijeća Dragan Lovrinčević. Nakon mise slavlje je nastavljeno u obiteljskom krugu, a mnogima se barem nakratko pridružio i biskup Culej te im je posebno čestitao.

Tekst i snimka: Jakov Vranković

BOCHUM

U znaku zajedništva

Početkom mjeseca studenoga crkveni zbor i folklorna skupina Hrvatske katoličke misije Bochum provela je zajednički dan u Aachenu. Kako bi što bolje upoznali taj stari povijesni njemački grad, u tome im je od velike pomoći bio pastoralni suradnik u tamošnjoj hrvatskoj misiji, Ivo Rušev. Zorno je dočarao povijesna, politička i crkvena previranja vezana uz aachensku katedralu, te govorio o znamenitim crkvama i drugim kulturnim objektima toga grada. Zajedničko je druženje plod redovitoga desetogodišnjeg druženja članova zbora te odnedavno i članova folklorne iz HKM Bochum, koji svojim nastupima obogaćuju vjerski i kulturni život u toj Hrvatskoj katoličkoj misiji.

L. Zovko

LUDWIGSHAFEN

Koracima prethodnih smotri

Šesta po redu smotra mješovitih zborova hrvatskih katoličkih misija iz Njemačke održana je u nedjelju 16. studenoga u crkvi sv. Marije u Ludwigshafenu, u organizaciji Hrvatskoga društvo-brižničkog ureda iz Frankfurta i tamošnje misije.

Svaki je zbor izveo po dvije pjesme, a ukupno je nastupilo 11 zborova iz: HKM Stuttgart, HKM Köln, HKM Ludwigshafen, HKM Stuttgart-Bad Cannstadt, HKM Pforzheim, HKM Frankfurt, HKM Wiesbaden, HKM Ludwigsburg, HKM Esslingen, HKM Sindelfingen i HKM Mannheim.

Smotri je prethodilo euharistijsko slavlje koje je predvodio delegat za hrvatsku inozemnu pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić u zajedništvu s domaćinom, voditeljem HKM Ludwigshafen fra Ljubom Sesarom, rektorom Caritasa iz Ludwigshafena Jürgenom Gröllom, voditeljem HKM Stuttgart fra Nedjeljom Brečićem i voditeljem HKM Ludwigsburg fra Petrom Čirkom. Na svečanosti su još bili i referent za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u biskupiji Speyer dakon H. von Ehr i generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Petar Uzorinac. Misno slavlje svojom su pjesmom uveličali članovi svih zborova predvođeni zborom HKM Ludwigshafen pod vodstvom Alojzija Vešligaja.

Sudionike smotre i druge vjernike sve je u prepunoj crkvi sv. Marije pozdravio o. Sesar. Prije smotre, koju je otvorio delegat o. Bebić, nazočne su pozdravili referent dakon H. von Ehr i generalni konzul Uzorinac. Na kraju smotre nekoliko je riječi o nastupima zborova kazao mo. Ivan Žan. (Stručni osvrt na smotru I. Žana

o. Bebić voditeljima zborova podijelio spomenice i cvijeće te je čestitao na uspjehu. Također je svima zahvalio, poglavito o. Sesaru, pastoralnom suradniku Vešligaju i vjernicima iz HKM Ludwigshafen koji su učinili sve da smotra protekne u najboljem redu. Ujedno je najavio kako će se sljedeća smotra održati u Frankfurtu.

Smotra je započela euharistijskim slavljem koje je predvodio delegat o. Bebić

donosimo u posebnom prilogu.) Nakon što su svi zborovi zajedno otpjevali skladbu „Laudates omnes gentes“, kao iznenađenje nastupila je klapa „Stella Maris“ iz Stuttgarta skladbom „Mati“, a potom je delegat

Kroz program je uspješno vodila Željka Blažević. Druženje je nastavljeno prigodnim domjenkom u dvorani ispred crkve. **Tekst i snimci: A.P.**

Stručni osvrt na smotru

Na šestoj smotri mješovitih zborova hrvatskih katoličkih misija iz Njemačke čule su se 22 duhovne skladbe, od vremena kasne renesanse, baroka, klasike, do današnjih dana. Svaki je zborovoda, kao i na proteklom smotrama, izabrao dvije duhovne skladbe po ključu: dvije liturgijske skladbe, ili barem jednu liturgijsku, a drugu prigodnu duhovnu. Najveći dio zborova pjevao je uz orguljsku pratnju, tek poneki bez pratnje (a cappella).

Raznolike skladbe

Uspoređujući sadržajno skladbe šeste smotre s proteklom (osobito petom), na kojima je program dobrim dijelom bio ispunjen marijanskim

Brojno gledateljstvo bodrilo je nastupe zborova

skladbama, ove godine zborovi su slušateljstvu ponudili tek dvije marijanske skladbe: „O pruži mile ruke“ (V. Novak, obrada J. Župić) i „Bogorodice Djevo, raduj se“ (S. Rahmanjinov, obr. Lj. Kuntarić). Od božićnih skladbi čule su se: „Oj Djetušce“ (obrada J. Kuničić), „Gloria“ (francuski napjev iz 16. st., prvi put u obradi N. Dujčića, drugi put u obradi A. Klobučara), „Poslušajte svi sada“ (R. Matz), kao i skladbu „Cantate Domino“ (G. Groce, motetto natalizio, motet u Božićnom

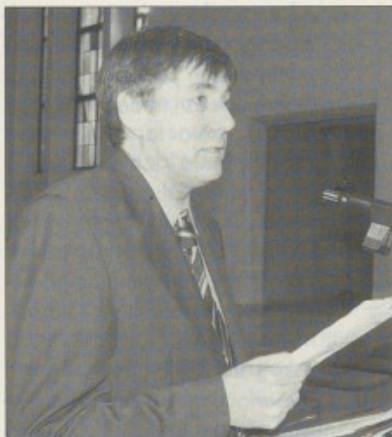

Veliki broj vjernika sudjelovao je na euharistijskom slavlju i smotri

vremenu). Od euharistijskih pjesama izvedene su: „Ovo je moje tijelo“ (Š. Marović), „O čovječanstva hrano“ (J. B. Molitor), „O hostijo spasonosna“ (o. I. Glibotić), „Ovaj oltar“ (Neig-

djelove kantate („Slavim te, Gospode“ J. S. Bach, iz kantate br. 137, Psalam 138), dijelove oratorija („Tochter Zion“, G. F. Händel, prepjev D. Spajić, iz oratorija „Juda Ma-

ma trebalo bi više težiti izvođenju novije liturgijske glazbe, poglavito one hrvatskih skladatelja. Ujedno bi se tako izbjegle česte obrade skladbi stranih skladatelja (poneka obrada nije stručno određena u stilu i vremenu kad je nastala!).

Osvrt na smotru dao je mo. Ivan Žan

bour, obrada I. Žan) te skladbu „Uzmi kruh“ (K. Viliama). Od ostalih liturgijskih pjesama izvedene su: „Aleluja! Ja sam put, istina i život“, „Takav je naraštaj onih“ (obe skladbe Š. Marovića), skladba „Divan je Bog“ (R. Tacik, obrada I. Žan), namijenjena slavljinama svetaca, te himan „O Spase roda ljudskoga“ (Crnkovački). Od skladbi uskrsnoga sadržaja izveden je „Zemlja uzdrhta“ (B. Antonić). Od prigodnih pjesama izvedena je skladba „Probudi se“ (Š. Marović) i „O ljubavi božanska“ (Bortujanski, Milanović).

S obzirom na glazbeni oblik, zborovi su ponudili motet (ranije spomenut) „Cantate Domino“ (G. Groce), „Ave Verum“ (W. A. Mozarta),

Program je vodila Željka Blažević

kabejac“), kao i dvodijelne „Ovaj oltar“, Neighbour), rijeđe trodijelne skladbe „Ovaj oltar“ (R. Taclik).

Ranijih godina na smotrama se mogao čuti dio mise (ordinarium: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei). Na ovogodišnjoj smotri to nije palo u dio. Na smotri je izvedeno 11 novih pjesama koje nisu izvedene na prethodnim smotrama. No, izvedeno je također 9 pjesama koje su bile izvedene na prethodnim smotrama. (Manje smeta ako se ponovno čuju lijepe i sadržajne skladbe velike umjetničke vrijednosti, poput „Ave Verum“). Na ovogodišnjoj smotri dvaput je izvedena skladba „Glorija“ (dva različita zbora i dvije različite obrade). Na sljedećim smotra-

Smotra na razini prethodnih

Gledajući u cjelini, šesta smotra, u izvođačkom smislu zadržala je razinu prethodnih smotri. Impresionira napor i koncentracija svih izvođača. Jednostavno, nije bilo u izvođačkom smislu lošeg zbora. Valja spomenuti sigurnu orguljsku pratnju, koju su u cjelini pružili svi orguljaši tijekom pjevanja svojih zborova. Svaki je zbor pružio maksimum od njemu mogućega. Utoliko treba čestitati svim pjevačima, orguljašima i zborovodama na uloženom trudu u pripremi kao i sudjelovanju na smotri.

Za pohvalu je također suvislo i muzikalno praćenje zajedničke mise na velikim orguljama, a pratio ju je Alojzije Vešligaj. Zborovi su kao i ranijih godina zahvalili Gospodinu, nakon dodjele spomenica, četveroglasnom pjesmom „Laudate omnes gentes“.

Po prvi put svi su zborovi nakon smotre u dvorani zapjevali zajedno skladbu „Zbor sužnjeva“ iz opere „Nabucco“ (G. Verdia)-i tako, barem na trenutak, „na krilima zlatnim“ odletjeli u zvoj zavičaj. Na završetku se smije konstatirati kako je šesta smotra nastavila geslo svih prethodnih: susresti se i pjesmom slaviti Boga.

Ivan Žan

Piše:
Marijan
Markotić

Kiseli osmijeh stranaca

Domovinska slika o iseljenicima temelji se uglavnom na negativnim dojmovima, iskustvima, doživljajima, životnim pričama samih iseljenika, a osobito razočaranih, ogorčenih, neuspjelih povratnika, koji se tako „revanširaju“.

Uslijed rastrgana i užurbana života stranaca-iseljenika uglavnom će se susresti namrštena, nezadovoljna, zabrinuta, apatična lica, „kisela“ osmijeha i čuti već poznati kolektivni refren o njihovim nevoljama, tegobama i stradanjima. I kad imaju i kad nemaju stvarnoga razloga za to, na njihovu liku se zamjećuje tjeskoba, odsutnost, nostalgija, nemir i čežnja doživotnih putnika. Prava rijetkost su oni koji će kazati kako su — sve u svemu — sretni, zadovoljni, kako im je dobro; što više, kako su zahvalni za sve ono ostvareno, proživljeno i doživljeno u novoj zemlji. Međutim, i ti rijetki govore te stvari tiho, gotovo oprezno, kao da se ta istina ne smije kazati naglas. Domaći mediji, pa čak i crkveni, prepuni su tragi-komičnih slika i brojnih predrasuda o ne(sp)retnim iseljenicima. Odgovorni za tako nisko, jednostrano i negativno mišljenje krivi su u prvome redu sami iseljenici. Zašto je tome tako?

Domovinska slika o iseljenicima

Domovinska slika o iseljenicima temelji se uglavnom na negativnim dojmovima, iskustvima, doživljajima, životnim pričama samih iseljenika koji borave vani, a osobito razočaranih, ogorčenih, neuspjelih povratnika, koji se na taj način „revanširaju“. Stvarni razlozi za tako jadnu sliku iseljenika leže drugdje. Pritom se u prvome redu misli na samu strukturu iseljenoga pučanstva. Uzme li se u obzir stupanj obrazovanja, stručna osposobljenost (kvalifikacija), mora se priznati kako je prosjek iseljenika s naših prostora daleko ispod prosjeka...

Natprosječna većina iseljenika živjela je priprostim životom u seoskoj ili prigradskoj sredini, te je pošla u svijet „trbuhom za kruhom“. Živeći vrlo jednostranim životom u zatvorenim

krugovima (da ne kažemo u domaćem „getu“), nisu upoznali niti ušli u strukturu lokalnoga života, običaja, ne idu u korak s društvenim događajima od širega značenja. Kod te kategorije ljudi prisutna je „neizlječiva“ mentalna lijenost, nezainteresiranost, letargija, rezerviranost naspram svega što je novo, drukčije, nepoznato, strano. Stoga nimalo ne čudi što nikada nisu ulagali u sebe, u zanatsko/profesionalno usavršavanje, kulturnu i duhovnu izgradnju, njegovanje socijalnih kontakata, iskorištavanje silnih mogućnosti koje životna sredina nudi, aktivni angažman oko uspješnijega razumijevanja i

Nesretni i nezadovoljni ljudi u domovini misle da je sreća vani, a razočarani iseljenici da je ostala doma — uvijek na suprotnoj strani. (...) Sreća počinje jasnim opredijeljenjem za jednu stranu — i odricanjem od druge.

prihvatanja domaćih i stranih. Upravo iz redova tih iseljenika-povratnika nastale su priče i duboke predrasude o „gastarbajterima“: kako su otuđeni, izgubljeni, odnarođeni, čudnovati, opsjednuti radom i novcem, nisu više u tijeku događaja, politički kratkovidni i nepismeni, stalno nešto „pametuju“, „dokazuju“ se u hrvatstvu. Budući da žive vani, a ulažu doma, dobri su jedino za „operušati“.

Glas druge, doduše malobrojne, ali dragocjene skupine uspješnih iseljenika premalo se ili nikako ne čuje, pogotovo u domovini. Dapače, njih se na razne načine sustavno pokušava ušutkati, optužujući ih da su „prodane“ helvetizirane/germanizirane duše, prešle na „druhu — tuđu stranu“. Nerijetko se događa da se ljude od ranga i ugleda, one koji su otišli nekoliko koraka dalje na lokalnoj, regionalnoj i/ili državnoj razini,

potcjenjuje, izruguje, „okruni“ domaćim provincijalizmom i primitivizmom. Očigledno, onome tko trči, čini se da, oni koji hodaju — stoje. Ono me, pak, tko leti, čini se da, oni koji trče — stoje u mjestu.

Iseljenička slika domovine

Opisana skupina iseljenika gleda na sebe kao na siročje koga se mačeha-domovina odrekla (što joj nipošto ne mogu oprostiti!), a druga majkazemlja nikada prihvatila. Kod zemljedomaćina znaju da su doživotni stranci i to bespogovorno prihvaćaju. Dapače, svojim ponašanjem i načinom života „trude“ se da to i ostanu... Na taj način „crta razdvajanja“ između „nas“ i „njih“ je kristalno jasna, doživotna. Trenutnoj zemlji boravka — između ostaloga — predbacuju diskriminaciju, nepravde, izrabljivanje, šturost, nerazumijevanje, sitničavost, uskogrudnost, „zaraženost“ radom, hladnoću srca i uma, umišljenost, nesposobnost uživanja u životu.

No, vrijeme i (ne)prilike mijenjaju čovjeka. Po povratku u rodni kraj, i sami zamjećuju kao da je tamo vrijeme stalo: ništa se ne mijenja, osobito mentalitet, navike i ponašanje ljudi! To se prije svega odnosi na grubost, samovolju, nerad i nered, korupciju, i još cijeli niz domaćih „specijaliteta“. Boli ih u duši kada ih drugi gledaju isključivo kroz novac, a ne kao ljude; povrijeđeni su kada ih dojučerašnji mještani smatraju strancima odnosno domaćim turistima.

(Ne)zadovoljni iseljenici

Premda sama narav i stvarnost iseljeničkoga života predstavljaju iznimnu situaciju, prepunu rizika, neizvjesnosti, pa i opasnosti, to ne mora nužno značiti neuspjeh. Dobro je poći

korak dalje, i pritom se upitati: može li iseljenik biti sretan i zadovoljan? Naš odgovor, iskustvo i uvjerenje glase: „DA!“ No, prije nego li kaže to „Da“, dobro je pokazati na koji način je moguće doći do njega. Kao i inače u životu, sve ima svoju cijenu. Stoga valja biti iskren i dosljedan sa samim sobom i reći: zašto živimo vani? Je li ta odluka, nakon 20-30 god., još uvijek posljedica vanjskih okolnosti/prinude? Je li trajno privremena ili privremeno trajna? Ili je rezultat svjesnoga izbora, opredjeljenja? Ako je tomu tako, prestanimo već jednom tužiti se, jadati, oplakivati, kukati, sažaljevati se nad samima sobom! Napustimo konačno ulogu žrtve, pogledajmo istini u oči!

Ne služi li nam iseljeničtvo kao alibi/opravljanje za neuspjeh i promašen život? Od onoga trenutka kada se svjesno, odgovorno i dugoročno opredijelimo za život u postojećoj zemlji — glavom, srcem i novčanikom —, doživjet ćemo svojevrstni šok: kao da smo se zauvijek „pozdravili“ s domovinom. No, ne učinimo li to, vjerojatno nikada nećemo moći kazati da smo sretni, zadovoljni, da nam je dobro tu gdje jesmo. Nećemo moći uživati u svim blagodatima prekrasnih, urešenih, slobodnih i sigurnih zemalja. Pritom mislimo na: red, respekt, radne uvjete i navike, okoliš, kvalitetu života, silne mogućnosti, otvorene horizonte, toleranciju, bogatstvo ponuda, kreativnost, i tako u nedogled. Krivo je — kao što to mnogi čine — jedino i isključivo gledati na ovaj svijet kroz novac. Drugo je pitanje, da li mi iseljenici uopće vidimo (ili želimo vidjeti) te stvari i koliko nam znače?

Sretnim se ne može postati s pola snage, u pola cijene i s pola srca — kao što to većina nas pokušava. Ljudska sreća počinje od sebe, u sebi, ali nikada ne završava, ne ostaje u sebi. Nesretni i nezadovoljni ljudi u domovini misle da je sreća vani, a razočarani iseljenici da je ostala doma — uvijek na suprotnoj strani. Živjeti u trajnome raskoraku, u procjepu, doživotno neopredijeljeni, najbliži je preglednjelome magarcu između dva plasta sijena. Sreća počinje jasnim opredjeljenjem za jednu stranu — i odricanjem od druge. ■

Andeo harmonije

Tko je u skladu sa sobom, taj može stvarati harmoniju oko sebe. To nije umjetna harmonija, koja nastaje kroz harmoniziranje, nego spajanje svih mišljenja i svih spornih točaka i svih ljudi koji zastupaju različita stajališta. Tu se ništa ne stavlja pod sag. Gledaju se različita stajališta koja ne ocjenjujemo jednako. Tu smije svatko zazvučati svojim stajalištem.

Harmonizirati, to je štovitiše za psihologiju pogrdna riječ. Ljudi koji ne podnose nikakav sukob, nikakvo različito mišljenje, žele sve sporne točke pomesti pod sag i harmonizirati. Oni proizvode umjetnu harmoniju, koja nas ne unapređuje. Problemi i dalje bujaju i ponovno će se rascvati. Tko tako harmonizira, taj se plaši istine. On ne podnosi svađu. Prepiranje je za njega negativno, jer je možda u svom djetinjstvu doživio kako se njegovi roditelji međusobno prepiru. Roditeljsko prepiranje je kod njega izazvalo strah, samoću, gubljenje ro-

prema drugoj. Svakom području u sebi daješ vlastiti zvuk. Sve može zazvučati skladno. Tako u tebi nastaje harmonija. U skladu si sa svime u sebi. Ne moraš ništa potisnuti u stranu i ništa isključiti od harmonije. U tebi sve treba zvučiti svojim zvukom. Svaki put kad želiš suzbiti područje u sebi, svoj bijes ili svoj strah, nedostajat će ti u skladnosti tvoje duše. Ne može nastati prava harmonija. Tko je u skladu sa sobom, taj može stvarati harmoniju oko sebe. To nije umjetna harmonija, koja nastaje kroz harmoniziranje, nego spajanje svih mišljenja i svih

Harmonični ljudi stvarat će oko sebe radnu klimu u kojoj svi rade dragovoljno. Nakon svake disonance opet nastaje skladno suzvučje. Ljudi koji su u skladu sa sobom, ne trebaju intriga, huškanja jednih protiv drugih. Oko sebe svjedoče klimu jasnoće i skladnosti. Tu svatko zna da je zapažen. Svatko smije odjekivati u velikoj harmoniji tvrtke ili zajednice. Takvi anđeli harmonije su blagoslov za ljudsku zajednicu.

diteljske zaštite. Tako svaka svađa u njemu izaziva strah, kako ne bi izgubio tlo pod nogama. Zbog toga harmonizira, pokušava obrazložiti kako nema svađe, da je sve kako treba biti. Još gore harmonizira onaj koji se stalno služi moralnim apelima, tvrdeći kako se mora podnositi, jer smo kršćani koji trebaju ljubiti sve. Andeo harmonije ne želeći te privesti harmoniziranju, nego te želi poučiti u umjetnosti, kako bi harmonijski mogao živjeti sa sobom, u skladu sa sobom. Grčka riječ „harmonozein“ znači sastaviti, složiti, spojiti, prilagoditi se. Postići ćeš nultarnju harmoniju, ako u sebi spojiš suprotnost. Prihvataš svoje suprotnosti. Više te ne trgaју. Uređuješ ih jednu

spornih točaka i svih ljudi koji zastupaju različita stajališta. Tu se ništa ne stavlja pod sag. Gledaju se različita stajališta koja ne ocjenjujemo jednako. Tu smije svatko zazvučati svojim stajalištem. U međusobnom razgovoru raspravlja se otvoreno. Raspravlja se sve do tada dok se ne prilagodi, dok se ne prihvate rješenja s kojima se može živjeti, koja ne narušavaju vlastitu skladnost. Tu nema umjetnog harmoniziranja, nego se nalazi put kojim se zajedno ide dalje usprkos kontroverznim stajalištima. Harmonični ljudi stvarat će oko sebe radnu klimu u kojoj svi rade dragovoljno. Nakon svake disonance opet nastaje skladno suzvučje. Ljudi koji su u skladu sa sobom, ne trebaju intriga, huškanja jednih protiv drugih. Oko sebe svjedoče klimu jasnoće i skladnosti. Tu svatko zna da je zapažen. Svatko smije odjekivati u velikoj harmoniji tvrtke ili zajednice. Takvi anđeli harmonije su blagoslov za ljudsku zajednicu. Želim da te andeo harmonije oblikuje u anđela harmonije za druge, da oni nađu hrabrost, kako bi svojim osobnim glasom zazvučali.

Priradio: Jozo Župić

Božić

Rješenje pošaljite najkasnije do 20.1.2004.

Mariofil Soldo	Popu- larna ko- lumbijska pjevačica	Betelehem- ski pokali (28. pro- sinca)	Blagdan 6. siječnja spomen Triju kraljeva	Procjena kakvoće zemljišta	Nordijski bog pje- snišva	„Gram“	Omotati	Jasna Ančić	Engleski glumac Guinness	Velimir Kljajić	Sraman, srama- tan	Pokojna hrvatska glumica	20. i 1. slovo abecede	Ekonom- sko-soci- jalno vi- jeće UN
Sofija Naletilić		▽	Glumica Owen	▶										
Za vlada- vine ... rodio se Isus Krist	▶					Stanovnik Balkana	▶							
						Jodni	▶							
Široka vele- gradska ulica								Španjol- ska	▶	Giuliano Amato	▶		Kisik	▶
								Glumica Arden	▶				Klupa od kamena	▶
Tropsko drvo (Kinin)										Muslim. musko ime Pseudonim J. Peladana	▶			
Prkos					Biće iz bajki				Admiral Letica	▶				
					Amer. rock skupina				Karlo Kuret	▶				
Radij			Zbirka vina	▶							Manji parobrod	▶		
			Stopa u jonskom pjesništvu	▶							Glumica Dragman	▶		
Dodaci naftnim deriva- tima								Patomak španjolaca u Južnoj Americi	▶					Vrsta kor- njače
Jura Ozmec					„Repriza“					Onaj koji se bavi hr- vanjem	▶			
Hrvatski ban i komesar Slavko					Meksički način navijanja								„Amper“	▶
Pjevač Sandi										Rimski: 6	▶		Zidni luk na stupo- vima	▶
Poma- gala kod učenja										Dječji pisac Ramljak	▶			
Mostar- ski glu- mac Ante										Norve- ska	▶		„Raketni čamac“	▶
										Ima nekih ...	▶			
„Anten- na control unit“					„Austrija“					Kanad- ski pjevač Paul	▶			
					Rezultat izradiva- nja									
Ilirsko pleme (antičko) uz Dravu						Spajanje krojenih dijelova tkanine				Rijeka u Njemačkoj	▶			
										„... zwei, drei“	▶			
Navući na nogu obuću		Dan na ko- ji se slavi rođenje Isusa Krista	Zdravko Skender	▶		Nju su mudraci s Istoka vi- djeli u njezinu „izlasku“	▶	Film Coste Gavrasa						
			Oto Rei- singer	▶		Mjesto kod Zadra	▶							
Ruski pijanist Lev								Veliki ovan	▶					Ljekovita biljka (ublaža- va kašalj)
								Šaljive priče	▶					
Mjesto boravka										Natrij	▶		Švedska	▶
										Nasljed- ni činilac	▶		Glumica Savago- vic-Despot	▶
Darj U Ž			Glumac Andrews	▶				Raul Goldoni	▶			Pločica kojom se oblaže peć	▶	
			George Orwel	▶				Imotski	▶			Vatikan		
Tava						Puštanje tekućine u mlazu	▶							
						„Litra“	▶							
Hrvatski sklada- telj i dže- zist											„Živa zajednica“	▶	Andrea Zlatar	▶

MAINZ

Hrvati — suradnici Udbe

Knjiga „Čuvari Jugoslavije — Hrvati — suradnici Udbe u Bosni i Hercegovini“ predstavljena je petak 7. studenoga u dvorani Hrvatske katoličke misije u Mainzu.

Sve je na početku pozdravio voditelj tamošnje misije fra Josip Klarić. Potom su Branko Markota, Marko Marković i Andrija Bartulić svatko sa svoga motrišta progovorili o dva dijela knjige u kojima se donosi popis Hrvata suradnika Udbe u Bosni i Hercegovini s originalnim pretiscima dokumenata koji zorno dokumentiraju način suradnje pojedinih osoba s Ud-

bom. Naime, još jedan dio govori o suradnicima Udbe Bošnjacima-muslimanima, a jedan o suradnicima Udbe Srbima. Knjigu je uredio Ivan Bešlić, a iscrpan predgovor je napi-

sao Božo Vukušić. Knjiga je nedavno objavljena u Posušju, u vlastitoj nakladi Ivana Bešlića, te je dosad predstavljena na više mjesta u domovini i inozemstvu. **Tekst i snimka: B.A.**

BRUCHSAL

Otvorena izložba dječjih radova

U subotu, 25. listopada, otvorena je u javnoj katoličkoj biblioteci St. Paul u Bruchsalu izložba dječjih likovnih radova hrvatskih dopunskih škola Koordinacije Mannheim. Glavni organizator toga iznimno kreativnoga i zanimljivog projekta, u kojemu su sudjelovali učitelji i brojni učenici iz svih nastavnih mjesta s područja Koordinacije Mannheim — bio je Ivan Vranješ, učitelj i koordinator, koji je riječima dobrodošlice pozdravio goste i domaćine. „Projekt *Kako nacrtati pjesmu*“ proveden je namjerom da se djeci približe vidne i slušne slike kao poetsko sredstvo izražavanja u nastajanju jedne pjesme i njihovo doživljavanje pri slušanju i

čitanju. Rezultat doživljaja i njihove kreativnosti su slike na ovoj izložbi.“ Pozdravnu riječ uputila je i Bärbel von Blanckenhagen, voditeljica javne katoličke biblioteke St. Paul u Bruchsalu. Nakon vokalne — instrumentalne izvedbe pjesme „Dom“, Jakova Gotovca i interpretativnoga čitanja pjesme Grigora Viteza „Kakve je boje potok“ u izvedbi bruchsalskih učenica, Ivan Vranješ je dodijelio nagrade i zahvalnice. Vrijedno je napomenuti da se realizacija projekta temeljila na pokušaju impresivnog ilustriranja pjesničkih slika na odbranom, pretežito pejzažnim pjesmama, različitih lirskih vrsta, reprenzativnih hrvatskih pjesnika. Učenici su

postigli izvrstan uspjeh. Od ukupno 123 učenika rada prikupljena iz 15 nastavnih mjesta, stručno povjerenstvo je izabralo 23 rada za izložbu. Vrijednim knjigama nagrađena su tri najuspješnija rada. Prvu nagradu dobio je Patrick Vlah, učenik 8. razreda iz Nagolda; drugonagrađeni bio je Domenic Josip Bakić, učenik 5. razreda iz Bruchsala, a treće mjesto pripalo je Mateji Jozelić, učenici 7. razreda iz Lebacha. Također, nagrade je dobilo još osam učenika čiji su radovi izdvojeni kao vrlo uspješni, a zahvalnica za sudjelovanje u projektu uručena je svim učenicima čiji su radovi bili na izložbi, kao i njihovim voditeljima. **Lucija Šarčević**

FRANKFURT/A.M.

Njemačko-hrvatski božićni koncert

Još jedan u nizu uspješnih njemačko-hrvatskih božićnih koncerata, u organizaciji Hrvatskoga europskog kulturnog društva iz Frankfurta, održan je u petak 21. studenoga u dvorani glazbene škole „Dr. Hoch's Konservatorium“ u Frankfurtu. Hrvatske i njemačke ljubitelje ozbiljne glazbe, kojih je bilo više od sto pedeset, sve je pozdravio predsjednik društva Michael König. Djela Brahmsa, Blocha, Rachmaninowa, Lhotke, Hallvorsena, Prota i Franza Schuberta virtuosno su izveli Ivana Švarc-Grenda (glasovir) iz Münchena, Anđelko Krpan (violina) iz Zagreba, Marko Genaro (viola) iz Kölna, Pavle Zajcev (violončelo) iz Zagreba i Slawomir Grenda (kontrabas) iz Münchena.

Među posebnim gostima bili su i delegat za hrvatsku inozemnu pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić, generalni konzul Generalnog konzulata

Republike Hrvatske u Frankfurtu Petar Uzorinac i konzul za kulturu i gospodarstvo Silvijo Kus.

Tekst i snimka: K.V.

Podne na splitskoj rivi

- Jesi uranija, Mate?
- A jesan, jesan. Čeka me posla!
- A di ćeš ti to radit s tim lancunom?
- E, na carini ću radit, moj Stipe, na carinil Čuja san da ta-mo puno plaćaju za ležarinu.

Poliglot

Ide Stipe obalom i ugleda čovjeka u moru kako se utapa. Čovjek viče:

- Upooooommmmmoooooć! Help me! Aiuto! Hilfel Upoooooć!
- Stipe ga pogleda i reče:
- Bolje bi ti bilo da si učija plivat, nego strane jezike...

Što je lakše

Štef i Pero opljačkali banku. Donijeli vreću s novcem kući, bacili je na krevet i sjeli da se odmore. Pita Pero:

- Čuj Štef, bumo brojali, ili bu-ni čekali TV-dnevnik.

Težak život

Leže dva Bračanina pod smokvom.

- Eh, da mi hoće ona smokva pasti u usta!
- Jadniče! A tko će ti je sažvakat!

Tko je bolji

Igra Ante šah s magarcom. Vidi to neki Englez pa se čudom načuditi ne može:

- Wow, kako pametan magarac...
- Ma kakvi pametan — odvra-ti Ante — pobjeđujem ga sa 3:1.

Zagorec u splitskoj gostionici

- Konobar, ja bi malo pivo!
- Pa pivaj, ko ti branil!

Ljubomora

Ljubomora je u određenim prilikama normalna pojava, ali se može javljati i kao znak duševnih smetnji. Normalna je pojava u onim prilikama gdje ljudi osjećaju, da se voljena osoba zanima za drugu osobu. Ona se javlja kao bolesno stanje kod osjetljivih i nesigurnih ljudi da će ih voljena osoba iznevjeriti. Alkoholičari pokazuju često pretjeranu ljubomoru. U svojoj ljubomori oni mogu postati i opasni za svoju okolinu. Ljubomora kao bolesna misao javlja se kod nekih vrsta shizofrenije. Ljubomora se kod djece često javlja već veoma rano u obiteljskoj sredini, kad dijete osjeti (ili misli) da mu se uskraćuje ona količina ljubavi, koliko bi njemu godilo. Ljubomora je upravljena u prvom redu na braću i nastupa poglavito

kada se porodom novoga djeteta donekle poremete dosadašnji odnosi time, što se jedan dio ljubavi prenosi na novoga člana obitelji i tako kod starijega djeteta izazove osjećaj zapostavljenosti. Ljubomora je često upravljena i na jednoga od roditelja jer dijete bi željelo da samo posjeduje oca ili majku pa mu smeta što ljubav mora podijeliti s jednim od roditelja. Često se ljubomora javlja i u obiteljima gdje imaju očuha ili maćehu ili braću iz dva braka. I u odnosima između prijatelja i prijateljica kod djece pubertetskoga uzrasta ljubomora igra veliku ulogu. Tu se ona očituje na taj način, što se svaka treća osoba koja bi se htjela priključiti prijateljskim vezama, otklanja kao nepoželjna. Razboritim odgojnim postupkom mogu se smanjiti negativne posljedice ljubomore za duševni razvitak djeteta. ■

Makovnjača

Sastojci: 50 dkg brašna, 3 dkg kvasca, 5 dkg šećera, 1/4 l mlakog mlijeka, 2 jaja, 15 dkg maslaca, 3 1/2 dkg oguljenih nasjeckanih badema, naribana korica 1 limuna, malo soli, 25 dkg samljenog maka, 1/2 l mlijeka, 1 prašak za puding od vanilije, 1 žlica omekšanog maslaca, 1 žutanjak, 10 dkg šećera, 20 dkg šećera, 20 dkg šećera u prahu, 1 bjelanjak, sok 1 limuna, 2 žlice badema narezanih na listiće i proprženih. Za lim: maslac.

Namažite lim maslacem. Prosižite brašno u posudu, u sredini načinite udubinu. U nju razmrvi kvasac, pa sa žlicom šećera, mlijekom i malo brašna načinite kvas. Po njem pospijite malo brašna, pokrijte ga i stavite na toplo da 15 minuta uzlazi. Uzašlom kvasu dodajte jaja, preostali šećer, maslac, bademe, limunovu koru i sol, pa s preostalim brašnom zamijesite tijesto. Tuccite ga da se pojave mjehuri, pokrijte ga i ostavite još 40 minuta da uzlazi. Prokuhajte mak s 3/8 l mlijeka i pustite 10 minuta da bubri. Prašak za puding promiješajte s preostalim mlijekom, maslacem, žutanjkom i šećerom, umiješajte mak, pa neprekidno miješajući vratite na vatru da još jednom provre. Maknite sa štednjaka i pustite da se ohladi. Tijesto s kvascem stavite na pobrašnjenu radnu površinu i razvaljajte ga da bude 1 cm debelo. Premažite ga jedanko debelim slojem nadjeva od maka. Oba dulja ruba presavinite prema sredini, preselite makovnjaču na lim i

pustite da tijesto još 20 minuta uzlazi. Zagrijte pećnicu na 220 stupnjeva. Pecite makovnjaču 35-45 minuta na najdonjoj prečki. Prosižite šećer u prahu, pa ga pomiješajte s bjelanjkom i limunovim sokom. Time premažite još toplu pečenu makovnjaču. Na još vlažnu ocaklinu pospijite listiće badema. ■

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

M	O	S	T	A	R	A	C	I	S	P	R	A
A	N	T	E	G	A	B	R	I	Ć	R	A	K
J	A	R	N	E	V	I	Ć	A	M	A	D	O
K	S	O	R	A	D	I	O	N	I	C	A	
A	S	J	A	N				Z	S	A	M	O
T	I	N	K	A	K	R	O	T	I	T	E	L
E	S	I	V	S	T	A	N	K	O	S	U	
R		C	A	R				N	O	Š		
E	T	A	P	A				A	D	U	T	
Z	E		L	S				R	E	M	I	
I	Z	M	A	K				K		E	T	
J	A	R	N	I				E	S	T	I	
A		V	I	D				U		A		
	S	A	N			C	A	L	C	U	T	T
T	K		G	O	D	I	N	A	B	A	I	R
R	O	D		B	O	G	U	H	V	A	L	K
U	P	O	R	A	B	A		N	O	V	E	L
S	J		A	L	A	R	M		S	I	N	O
T	E	M	P	E	R	A		A	S		T	M

Nagrađen: Nikola Sarić, Lindlar

6. SMOTRA MJESOVITIH ZBOROVA

Zbor HKM Wiesbaden pod vodstvom s. Auksilije Milić

Zbor HKM Frankfurt pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović i ravnanjem dr. Josipa Lucića

Zbor HKM Sindelfingen pod vodstvom s. Rozarije Ćurić

Zbor HKM Ludwigsburg pod vodstvom Ane Madunić

Zbor HKM Esslingen pod vodstvom Krešimira Stražanca

Na kraju smotre voditelji zborova primili su spomenice i cvijeće

Zbor HKM Mannheim pod vodstvom mo. Ivana Žana

VODIČ 2004/2005

VODIČ

ADRESBUCH DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

NOVO! NOVO! NOVO!

Iz tiska je izišao novi adresar hrvatskih katoličkih misija i socijalnih ureda u Njemačkoj i svijetu te drugih važnih ustanova.

Daljnje obavijesti i narudžbe:
Hrvatski dušobrižnički ured
An den Drei Steinen 42 d
60435 Frankfurt am Main
Tel. (069) 9 54 04 80
Fax: (069) 95 40 48 24
E-Mail:
kroatenseelsorge@t-online.de

A photograph of a winter forest scene. A stream flows through a snowy landscape, surrounded by evergreen trees heavily laden with snow. The water in the stream is a deep blue, contrasting with the white snow and the dark green of the trees. The scene is peaceful and serene, capturing the beauty of a cold winter day.

Poškropi me izopom
da se očistim, operi me i bit ću
bjelji od snijega!

Ps 51.9